Akbaba

İnönü, mecliste: «Harbe doğru gidiyoruz» dedi.
— Gazeteler —

İnönü — Haydi bakalım, kendine güvenen çıksın karşıma!

3 EKİM

Ekim mevsimine hazırlık

3 Ekim tarihine kadar tasarruflarınızı İş Bankasına yatırınız. Yılın üçüncü çekilişinde İş Bankası, başta 10 Apartman Dairesi, 100.000, 25.000, 5.000 liralar olmak üzere çeşitli, zengin ikramiyeler dağıtıyor.

Çekiliş: 30 Aralık

TÜRKiYE

BANKASI

Paranızın... istikbalinizin emniyeti

(Faal: 7338—176)

Akbaba

SİYASİ MİZAH GAZETESİ

BAŞYAZARI :
Yusuf Ziya Ortaç

SAHİBİ :
Ergin Ortaç

YAZI AİLESİ :
Aziz Nesin, Adnan Veli, Orhan Kemal, Rifat Ilgaz, Naci Sadullah, İlhan Selçuk, Rakım Çalapa, Selâmi Yurdatap, Nimet Arzık, Necdet Rüştü, Salâhattin Kutlu, Zeyyat Selimoğlu, Cenap Güven, Burhan Esen, Kenan Akıncı, Reşit Aşçıoğlu, Vedat Saygel, Kudret Sinan.

ÇEVİRGEN AİLESİ :
Vâ - Nû, Semiramis Aydınlık, Ergin Ortaç, Gülden Ortaç.

KARİKATÜR AİLESİ :
Necmi Rıza, Altan Erbulak, Turhan Selçuk, Nehar Tüblek, Cafer Zorlu, Mehmet Polat, Semih Balcıoğlu, Mim Uykusuz, Bülent Şeren, Zeki Beyner, Burhan Solukçu, Şadi Dinçç ağ, Mıstık.

⊙

Yazı işlerini fiilen idare eden :
Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer :
Akbaba Matbaası
Kapak baskısı :
Şaka Matbaası

Abone bedeli : Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllığı 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilmesi istenen abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.

Fiatı : 100 kuruştur.

İDARE YERİ :
Divanyolu Klodfarer caddesi, No. 8 - 10
Daire : 3.
Telefon : 22 18 11

İLAN FİATI :
Kapak içi, santimi 20 lira, iç sayfalar 30 liradır.
17 Eylül 1964
Cilt : 7 — Sayı : 38
YIL : 42

⊙

Bu gazete Basın ahlâk yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

Tek Parti!

RADYODA bir maç dinledim. Bir futbol maçı değil, bir politika maçı... Hükûmet dışı dört partinin seçme akıncıları iktidar kalesini topa tuttular. Ama ne topa tutuş.. Teli duvağı eksikti topların: Kale kapısına değil, gerdek odasına gelin gidiyordu sanki, salına salına... Kaleci, bunları, uçarak değil, yerlere kapanarak değil, gülümsiyerek, elinin tersi ile geri çeldi...

Kaleci mi?..

İnönü değildi elbet. Onun muhterem yaşından, soluğunu, hem C.H.P. meclis gurupu, hem hükûmet adına ikiye bölmesini istemek zalimlik olur.

Ama, Başbakan yardımcısı, Dışişleri Bakan vekili, kongreler bülbülü Doktor Kemal Satır dostumuz da değildi!

Haaa, genel görüşme, dış politika üstünedir. Elbet bunun sözcüsü de o olacak.. O!.. Onu bildiniz değil mi?.. Sayın Feridun Cemal Sırıtır!

Ama, kendi yorganı üstünde kavga edilen bu zat da savunma ödevini üzerine almamıştı...

Beyhude hayalinizi yormayınız, parti sözcülerine karşı, iktidar partisi adına, meclis kürsüsünü, Kocaeli milletvekili, Profesör Nihat Erim'e verdiler.

Büyük Millet Meclisi'nde, Kıbrıs üstüne bir genel konuşma isteyen muhalefet, görüldü ki, idmansızdı, soluksuzdu ve beceriksizdi!

Konuşmalarının hiçbiri miting edebiyatının üstüne çıkamamıştır. Daha ilk ağızda, radyo başına toplanmış arkadaşlarıma bakınca, ne gördüm bilir misiniz?.. Hepsi ellerini açmış, gözlerini yummuş, gizli fısıltılarla «Amin» diyorlardı. Sanki Meclis kürsüsünde, memleketin dış politikasını tartışan bir milletvekilini değil, cenaze namazında hazin hazin dua eden bir köy imamını dinliyorduk!

1946 Meclisi'nin çetin demokratı Ahmet Oğuz, otuz kırk kişilik D.P. azınlığı içinde bir kuvvetti o zamanlar. Yırtıcı, acar bir kuvvet... Ama, politika iklimini değiştirdikçe güçten düştü ve son gücünü, bir ara oturduğu Bakanlık koltuğunda büsbütün yitirdi. Dün, kendisini dinlerken, sadece sesini duyduk, sözünü değil!

Saadettin Bilgiç, çok söylenmiş lâkırdıları, ilk defa söylemenin zannı içinde ve oldukça eskimiş bir üslûp ile tekrardan başka bir şey yapmadı.

Olayları, gizli yönleri ile incelemeden konuşmak, insana yalnız savunduğu dâvayı değil, kendisine beslenen güveni de kaybettirir. A.P. başkan vekili böyle bir kazaya uğradı!

Yine en tartılı konuşan, Ekrem Alican olmuştur. Yeni bir şey söylemedi, yeni bir şey istemedi. Ama, kılıç kalkan çağı edebiyatı ile meydan da okumadı yedi düvele!

Bu toplantıdan anladığımız bir şey var: A.P. politikada bir siyasi güç gösterisi yapmak istemiştir. Öbür partileri de peşinden sürükleyen ana muhalefet, bu tartışma sonunda, ben radyo başından kalkarken, yalnız bir şey göstermişti: Ne kadar güçsüz olduğunu!

Öyle sanıyorum ki, A.P. nin asıl oyunu başkadır: Sayın İnönü'nün şahsında, türlü suçlamalarla Cumhuriyet Halk Partisini yıpratmak, ama onu çekilmiye zorlayıp, bu insan gücünü aşan ağır yük altına girmemek.. Yine onu, İsmet Paşa'nın omuzlarına bırakmak... Taaa, yaklaşan seçimlere kadar iyice ezilsin!

Kıbrıs olaylarının, bütçede ve kalkınma gücümüzde açtığı kapatılmaz yaralar, elbet vatandaş çoğunluğunda acılar uyandıracaktır.

İşte Adalet Partisinin güttüğü politika: Oy sandıklarını bu acılarla doldurmak!

Geçirdiği iç sarsıntılarla gücünü ve iktidar ümidini çok kaybeden Y.T.P. nin ise, tek çabası, bugünkü Halk Partisi iktidarına Adalet Partisini de ortak ederek, ikisini birden yıpratmak ve iç-dış politika başarısızlıklarının sorumluluğunu onların omuzlarına yükliyerek seçimlere yeni bir şans içinde girmek...

Yalnız partileri uğruna oynadıkları bu oyunlar, onlara ne kazandırır bilmem. Ama memleket, ama millet, hiç, hiç, hiçbir şey kazanmaz.

Partileri dile getiren sözcülerin konuşmaları ile Nihat Erim'in C.H.P. adına verdiği cevaplar, değişmez inancımızı bir daha sağlamladı: Henüz tek parti devrinde yaşıyoruz!

7-9-1964

Yusuf Ziya ORTAÇ

İnönü: «Yunanistan ve Makarios gözü kapalı harbe gidiyor» dedi.

ZAFER ZORLU

Yazısız

BASKIN

Naci Sadullah

BUGÜN sizlere, tesadüfen içinde yaşadığım pek komik bir faciayı anlatacağım. Onda değiştireceğim tek şey isimlerden ibaret olacak.

Hikâyemizin kahramanı, o zaman henüz kırkbeş yaşında, pehlivan yapılı, güçlü kuvvetli bir genç adamdı. Kumral yuvarlak çehresi pek güzel denilemezdi. Ama, onu çirkin saydırabilecek belirli bir kusuru da yoktu. Varlıklı, çalışkan ve onuruna pek düşkün bir erkekti. Kendisinden yirmi yaş kadar genç, dul ve gerçekten güzel bir kadınla evlenmişti. Evlenişlerinin senesinde bir de erkek evlâtları dünyaya gelmişti. Uzaktan herkese, pek mesut bir aile görünüyorlardı. Ben de sık sık ziyaretlerine gittikçe, uzaktan bu hükmü verenlerin yanıldıklarına dair en ufak bir belirtiye rastlamıyordum.

Bir akşam çalıştığım gazetede telefonla beni bulmuş, oturduğunu söylediği içkili lokantada kendisini acele bulmamı diliyordu.

İşimi bitirince kendisini bulacağımı söyliyerek telefonu kapadığım zaman, bu acele çağırıyı birçok bakımlardan hayra yormamıştım: Zira evvelâ sesinde, âdeta yangınlar içinden imdat istiyen bir bunalmış insanın boğuk telâşı seziliyordu. Sonra da o evlenişinden beri, bekârken bile pek seyrek gittiği içkili lokantalara hiç uğramaz olmuştu. Kendi kendime:

«— Herhalde, dedim, bana, hiç te duyurmak istemediği önemli bir sıkıntısını açıklayacak!..»

Lokantada karşısına oturduğum zaman, onun yüzünü, telefondaki sesinden bile perişan gördüm: Evvelâ yıllardan beri bir tek gün bile traşsız rastlamadığım bu çehre en az dört beş günlük sakalla örtülü idi. Betinde, benzinde uzun sürmüş bir hastalıktan henüz kalkmış bulunmanın yorgunluğu vardı. Üstelik te içkiyi, hiçbir zaman yapmadığı kadar kaçırmış görülüyordu.

Elini sıkarken:

«— Hayrola? dedim, nedir senin bu halin?»

Bakışları çakırkeyfleşmiş, gözlerinde ağlamaktan daha acı bir gülümseyiş belirdi:

«— Benim halim böyle işte. Karısı tarafından boynuzlanmış bir kocanın hali bundan başka türlü olmaz ya?..»

Aklıma değil, hayalime bile gelmemiş bu âdeta inanılmaz açıklama karşısında derin hayretimi gizliyemedim:

«— Ne diyorsun yahu? İffet hanım ha?»

«— Evet İffet hanım ya... Hafız ve Hacı babası fahişe kızının adını İffet koymuş meğer...»

«— Sen bu işi kimden öğrendin?»

«— Seviştiği itin metresi açıkladı.»

«— İftira olmadığından emin misin?»

«— Karı öyle şeyler açıkladı ki, emin olmamak mümkün değil... Maalesef, söylediklerinin hepsi doğru çıktı...»

«— Peki şimdi ne yapmayı düşünüyorsun?»

«— Karıyı vurmayı...»

«— Deli misin sen yahu?»

«— Ya ne yapayım? Boynuzlarıma gelin teli takıp ortalıkta nişanlı kurbanı gibi dolaşayım mı?»

«— Canım karıyı boşayıp geçersin vesselâm, yarın işi duyacak olan herkes seni değil, onu ayıplayacaktır.»

«— Karı boşanmaya yanaşmıyor: Zira ispat edemiyeceğimden emin... İnkâr ediyor!»

«— Peki sen işi ispat edebilecek durumda değil misin?»

«— Değilim! Bana her şeyi anlatanlar, mahkemede şehadet etmekten kaçıyorlar... Avukatlar da: «Mahkemelerde görülebilecek en zor iş, bir zinayı, kanunların istediği sağlamlıktaki delillerle ispat edebilmektir!..» Diyorlar. Onlardan dinlediğime göre, birisi karısını zamparası ile dudak dudağa öpüşürken yakalamış. Herif: «Ben o kadını şehvet hissi ile değil, bir kardeş gibi, şefkat hissi ile öpüyordum!..» demiş. Mahkeme de onu haklı bularak beraatına hüküm vermiş!..»

«— Sen de boşanma dâvasını şiddetli geçimsizlikten açarsın.»

«— Onun ispatı da şahitler ister, üstelik, yine avukatların dediklerine göre o dâva on seneden fazla sürebilirmiş!»

«— Kadın nerde şimdi?»

«— Benden korkusundan İstanbul'a hafız babasının, hacı babasının yanına kaçtı.»

«— Boşanmaya razı etmek için büyükçe bir para teklif etsen?»

«— Onu da ettim.»

«— Ne dedi?»

«— Ne diyecek? Varımın, yoğumun hemen hemen tamamını istedi!»

Ben bir hayli düşündükten sonra:

«— Zor şey doğrusu» demekten başka söz bulamadım.

Onun gözleri dolmuştu:

«— Ben, dedi, cahil saydığımız biçarelerin kendilerini boynuzlayan karılarını niçin vurduklarını şimdi anlıyorum. Biz, paramız pulumuzla, avukatımız, imkânımızla bu işin altından kalkmazsak bu biçareler ne yapsınlar?»

«— Şahitleri parayla konuşmaya razı edemez misin?»

«— Onlar herifin şerrinden korkuyorlar: O itin de hem parası, hem nüfuzu var çünkü...»

«— Herif senden zengin, senden nüfuzlu mu?»

«— Değil ama, şarlatan köpek: Kendisini onlara olduğundan fazla yutturmuş! Ama yine de son ümidim, onları yola getirebilmekte... Uğraşıyorum. İki taneciğini şahitliğe razı edebilsem dâvayı açacağım?..»

Ben yine acı acı düşünüyorum. Aklıma, hayır dua etmekten başka yapılacak iş gelmiyor:

«— Ne deyim? Razı edersin inşallah!.. Hem esef, hem de hayret ettim doğrusu: Zira İffet o işi yapacak bir kadına hiç benzemiyordu!»

O içini çekti:

«— Ben de benzetemediğim için almıştım ama, işte görüyorsun, sonunda o beni benzetti...»

Ne deyim? «Bu zamanda, boynuzu olan az mı? Sen de yavaş yavaş alışırsın!» denmez. «Hem boynuz sembolik bir lâf: İnsanın alnında sahiden çıkmaz ki... Ne senin başına bir ağırlık verir, ne de onları gören olur!» Denmez... «Git karıyı kuş başı, kuş başı doğra!» denmez. «Al karıyı bağrına bas: Belki tövbekâr olur, sen de bu derdi unutur gidersin!» de denmez!

Düşünüyorum, düşünüyorum: Aklıma durmadan ona hiçbirisini diyemeyeceğim bir sürü lâflar geliyor.

Nihayet: «Madem ki, diyorum, sen bu işle uğraşmaya mecbursun, her şeyden önce kendini bir toparlaman lâzım. Halbuki sen kapıp koyuvermişsin. Evvelâ bir berbere git, şu berduş maskesinden kurtul. Sonra bir doktora git: Sana sinirlerini yatıştırıcı birkaç hap versin... Daha sonra evine git, şu perişan olmuş kılığına bir çeki düzen ver... Ondan sonra yatağına gir, ayılıp dinleninceye kadar uyumaya bak... Ondan sonra da yine beni bul: salim kafa ile, bu işi bir defa daha inceliyelim!..»

İçecek hali kalmamış olduğu için:

«— Peki, dedi. Öyle olsun... Ama sen şimdi beni eve kadar atıver. Evvelâ sırsıklam sızayım da, öteki dediklerini sonra yaparım!..»

Onu evine bırakıp çıkarken, kendi kendime:

«— Allah, diyordum, derdin böylesini düşmanımın başına bile vermesin: Zira şu dünyada, insanın kendi suçu olmadan namussuz sayılmasından büyük felâket olamaz!»

Ondan sonra bizim biçare Nevres, müessesesini top yekûn yüzüstü bırakarak bütün vaktini, bütün gücünü bu işle uğraşmaya verdi.

Her karşılaşmamızda bana durum hakkında rapor veriyor:

«— Şahitlerden biri Adana'ya gitmiş. Aybaşında dönecekmiş, onu bekliyorum.»

«— Bi şahitle anlaştık gibi bir şey, ben beşbin verdim, o onbin istiyor... Bakalım: Biraz tenzilât yapmazsa, çaresiz vereceğiz...»

«— Vaktiyle bunlara gizli gizli hizmetçilik etmiş bir kadın varmış. «O her şeyi bülbül gibi söyler!» diyorlar. Şimdi İstanbul'da imiş onun adresini aratıyorum.»

«— Bizim avukat dâvayı kazanabileceğimize pek güvenmiyor. Onun cesaretini arttırmak için, bir avukat daha tuttum...»

«— Adana'dan gelen şahit: «Ben işi kendi gözümle görmedim, filâncadan duydum. O, gebe kalmaktan

Ekimde siyasî af çıkacak... — Gazeteler —

İnönü'nün çıkartması!

korunmak için, hangi doktora gittiklerinni bile biliyor!» dedi. Şimdi o fiiâncayı arıyorum!»

«— Yeni iki şahit daha çıktı. Ama, onlar da kaytarıyorlar.»

«— Onları bir sefer de Hacılar kırında herifin otomobili içinde jandarmalar basmışlar. Fakat çok yalvardıkları için gözleri ile gördükleri işi muameleye koymamışlar. Şimdi gidip o jandarmaları bulacağım!»

Böylece aylar geçtikten sonra, dâva başladı. Mahkemede, kadını, İstanbul'dan gönderilmiş genç bir avukat savunuyordu. Dâvanın benim de bulunduğum bir celsesinde bu avukat, karşı tarafa ateş püskürüyor:

«— Zina iddiası, tıpkı adı gibi iffetli olan müvekkilimin namusuna karşı yapılmış şeni bir iftiradır!» diyor, ve:

«— Sırası gelince, müfterilerden, adalet makamları huzurunda bu iftiranın hesabını soracağız!..» diye tehditler savuruyordu

O gün ben içimden:

«— Eyvah dedim, ister misin adam dâvayı kaybedip de boynuzdan sonra bir de ceza yesin?..»

Dâva devam ederken, bir gün Nevres, bulunduğu şehirden İstanbul'daki evime telefonu açıp:

«— Senden çok büyük bir ricam var, dedi ve ilâve etti:»

«— Hani sana bir hizmetçi kadından bahsetmiştim ya?.. Onun İstanbul'daki annesini buldum. Beyoğlu'nun filânca sokağındaki falanca isimli bir apartımanın iki numaralı dairesinde oturan fırıncı Ahmet Pişkin'in yanında hizmetçilik ediyormuş. Sen lütfen o eve gidip bay Pişkin'den insaniyet namına bize küçük bir yardımda bulunmasını rica et: Dâvamızda şahitlik etmesi için hizmetçisine iki güncük izin versin: Sen kadını oradan uçağa bindirirsin biz de işi bittikten sonra, yine uçakla buradan yerine göndeririz!..»

Çaresiz kalktım, aldığım adrese gittim.

Kapıyı hizmetçi açtı. Beyi sordum:

«— İçeredeler, buyrun!..» diyerek bana yol gösterdi.»

Vakit, akşam yemeği zamanı idi: Hizmetçinin beni içine soktuğu mükellef döşeli koca bir salondaki büyük sofranın başında, iki, kadın, iki de erkek, oturmuşlar rakı içiyorlardı. Ahmet Pişkin olduğunu öğrendiğim zata kendimi tanıtınca, hiç beklemediğim bir candan iltifat göstererek beni de masalarına oturttu, ve hizmetçiye hemen emir verdi:

«— Çabuk, beyefendiye tabak, bardak, kadeh, çatal, bıçak, kaşık, rakı getir!..»

Bu iltifatın beni yazılarımdan tanıyıp sevmesinden ileri geldiğini öğrenince ferah bir nefes aldım. O, beni evvelâ arkadaşı olduğunu söylediği bir tanınmış tüccarımızla tanıştırdı. Sonradan bayanları tanıttı:

«— Meşhur filim yıldızımız Bayram filân: Aktör falan beyin hanımı...»

«— Bu hanım da meşhur ses sanatkârımız filânca beyin eşi bayan falanca!»

Bu açıklamayı öğrenince, biraz evvel duyduğum ferahlığın yerine bütün vücudumu birden terler basıvermişti: Zira durumdan açıkça belli idi ki içine girdiğim evde o anda çifte zina işlenmekte idi ve ben kocalarına ihanet eden iki fingirdeğin oturduğu bu masadaki Pişkin beyden ,bir zina dâvasına şahit göndermesini isteyecektim. Kızarlar mı kızarlar, kovarlar mı kovarlar doğrusu!

Ben ter içine batmışken, ev sahibi ziyaretimin sebebini sorarak:

«— Bize bir emriniz mi vardı?..» demez mi?»

«— Estağfurullah dedim, ve kekelemeye çalışarak ilâve ettim:»

«— Sizden bir ricada bulunacaktım!»

Adam:

«— Estağfurullah.. Buyrun, söyleyin Sadullah bey!..» dedi.

Haydi, buyrun, söyleyin bakalım? Yutkundum:

«— Vallahi dedim biraz ayıp olacak ama, mümkünse bir başka odada yalnız konuşsak!..»

Efendi adam, hemen yerinden kalkarak:

«— Buyrun o halde, dedi, içeriye geçelim!..»

İçerde, durumu ona açıklayıncaya kadar neler çektiğimi bir ben bilirim, bir de Allah bilir.

Bereket umduğumdan kat kat nazik, anlayışlı ve olgun davranan adam ricamı tereddütsüz kabul etti. Hizmetçiyi, evden ertesi sabah saat kaçta alacağım hususunda da mutabık kalışımızdan sonra, onun ısrarı ile yeniden sofraya döndük.

Şahit Haticeyi ertesi sabah ilk uçakla, kendini bekliyecek olan Nevres'e gönderdim.

Aradan çok geçmemişti. Bir akşam üstü Tepebaşından yukarıya doğru yürürken, adımın çağırıldığını duydum. Sesin geldiği tarafa başımı kaldırınca, oradaki meşhur otellerden birisinin balkonunda bizim Nevres'i görmiyeyim mi?.. Elleri, kolları ile dâvet işaretleri yaparak:

«— Gel... Gel!..» diye çırpınıyordu.

Otele girip odasına çıktığım zaman, tahminimin tam tersine, onun yüzünü sevinç, ışıldar gözlerini neşe ile pırıldar buldum: Ben içimden:

«— Herhalde dâvayı kazanmış olacak!.. diye düşünürken o:

«— Sana büyük müjdem var!» dedi.

Merakla ağzının içine bakıyordum.

«— Hani bizim dâvanın senin de bulunduğun oturumunda bizim orospudan:

«— İffetli müvekkilem!..» diye bahsedip:

«— Namus, fazilet!» lâfları arasında bizi tehdide kalkışan bir avukat vardı ya?»

«— Eee?»

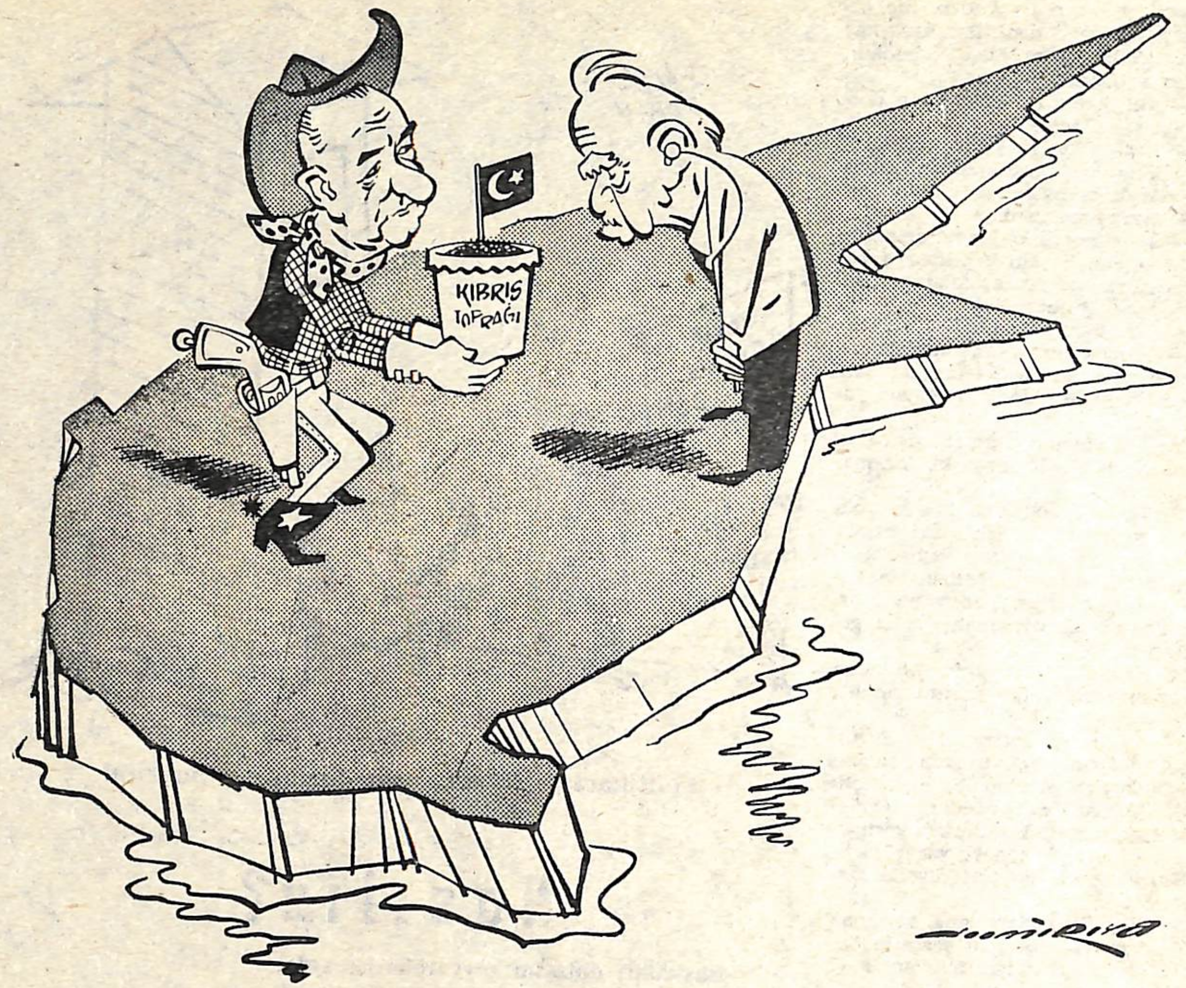
«— Şimdi onun burada iffetli müvekkilesi ile zina işlediğini tesbit ettim!»

Ben hayretler içinde sordum:

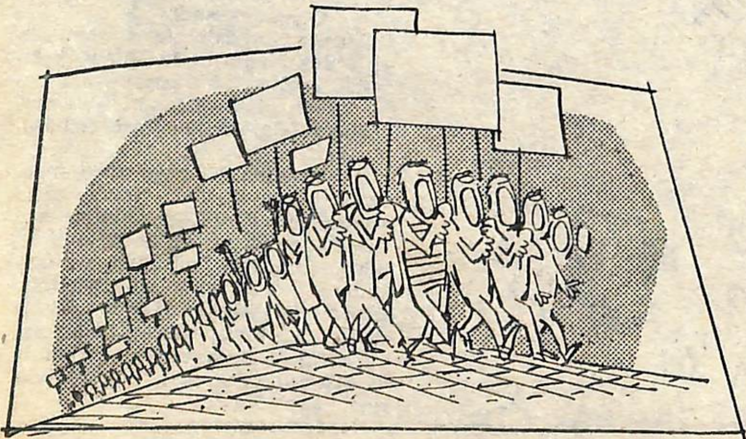
«— Peki, şimdi ne olacak? Biri bitmeden, bir ikinci zina dâvası mı açılacak?»

«— Açılacak elbet... Ancak, bu sefer işi çok sıkı tutuyorum. Çok eski, çok yakın dostum olan Polis Müdürü, onları takibe özel bir ekibi memur etti.» Bana da:

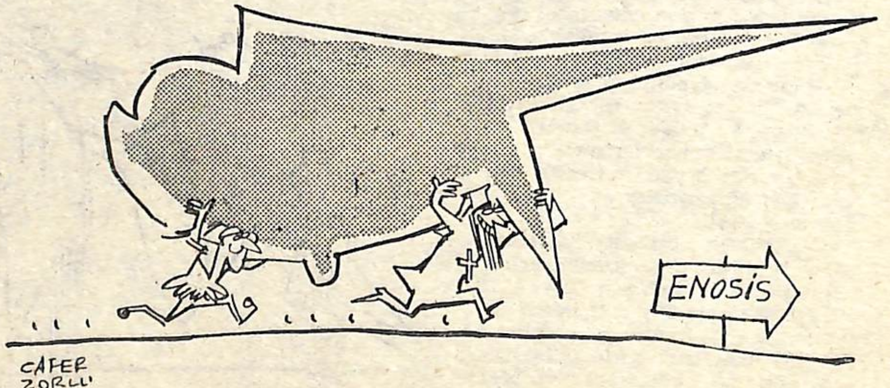
(Lûtfen sahifeyi çeviriniz)

Johnson — Haydi al, senin de gönlün olsun!..

Biz yürüyoruz...

Onlar yürütüyor!

«— Sen bir otele kapan, hiç ortada gözükme!..» dedi. Ben sana kaç defa telefon ettim fakat telefonun cevap vermedi.

«— Bir haftadır, Adada bir dostumda misafirdim.»

«— Seni gökte ararken yerde buldum. Burada yalnızlıktan bunalmıştım. Artık iş bitinceye kadar bir yere bırakmam seni...»

«— İş bitinceye kadar ne demek?»

«— Canım, baskın yapılıncaya kadar demek istiyorum. Allah aşkına beni yalnız bırakma!»

«— Ya işler, yazılar?»

«— Burada yazarsın, matbaalara göndeririz Odada telefon da var. İstediğin yerle, istediğin teması yaparsın!..»

Garip sevincine rağmen, o kadar acınacak bir hali vardı ki, kıramadım.

Büyük otel odasına bir karyola daha yerleştirildi. Aşağıdaki lokantadan gelen yemekleri yeyip, içkileri içerek, baskın beklemeye koyulduk: Çok içiyor, az konuşuyor, daha çok bezik oynamakla vakit geçiriyoruz.

Odamıza ikide bir takip ekibinden bir polis gelip bize durum raporu getiriyor:

«— Yakından izliyoruz... Bütün konuştuklarını duyuyoruz. Bugün Büyükdere'ye gittiler. Yediler, içtiler... Taksim'de ayrıldılar... Öpüştüklerini, möpüştüklerini görüyoruz ama, o kadarı neye yarar?..»

Nevres esefli bir ciddiyetle tasdik ediyor:

«— Evet o kadarı zina sayılmaz ki? Adam «Teselli için şefkatle öptüm» deyip, çıkar işin içinden...»

Polis:

«— Üzülmeyin diyor» ve teminat veriyor:

«— Olacak bu iş... Gidecek emin yerleri yok da ondan gecikiyor... Şimdi müstakil bir ev arıyorlar..»

Nevres, müjde almış gibi sevinerek dua ediyor:

«— Çabuk bulurlar inşallah.»

Polis yine teminat veriyor:

«— Bulurlar beyim, bulurlar: Birbirlerine çok tutkunlar çünkü!...»

Böylece bir oda içinde günler geçip durdukça ben sıkıntıdan nerde ise çatlıyacağım.

İkimiz de can ve gönülden dua edip duruyoruz:

«— İnşallah bir an evvel olsa şu iş!»

Bir akşam üstü, bir polis bizi pek sevindiren bir haber getirdi:

«— Çok şükür duanız berakâtı ile evi buldular, hattâ tuttular bile... Biz de, onun tam karşısındaki bir yapının tepesine yuvalandık, dürbünle gözlüyoruz. Ev bomboş olduğu için, şimdilik bir şey olamaz. Peşlerini hiç bırakmıyan arkadaşların bildirdiklerine göre evi çabuk döşeyecekler. Bir somya almışlar, bir şilte almışlar. Bir masa, dört sandalye almışlar. Perde ısmarlamışlar fakat eşyaları, aldıkları yerlere emanet bırakıyorlar. Bir gün hepsini beraber taşıyacaklar herhalde... Şimdi, kap, kacak düzüyorlar!»

Biz, elimizden başka bir şey gelmediği için hep dua ediyoruz:

«— Çabuk düzerler inşallah!»

Nevres sinirleniyor:

«— Canım efendim, o kadar eşyaya ne lüzum var? Bir an evvel girseler ya şu mübarek yere?»

Polis yine teminat veriyor:

«— Girerler beyim, girerler, hep onun için uğraşıyorlar..»

Nevres öfkeli:

«— Girsinler birader girsinler. Onlar işi bitirinceye kadar burada bizim işimiz bitecek.»

Bir akşam, bir polis bir müjde daha geldi:

«— Eşyalar eve yerleştirildi beyim... Kadın bugün sabahtan beri evi temizleyip tertipledi. Fakat akşam herif gelmediği için kadın çıkıp gitti!»

Nevres küfürü basıyor:

Politikacı — Rica ederim bizim eve buyrun!

Nasılız?

Başkaları dolaşsın seyyarelerde, ayda,
Biz hâlâ umuyoruz dedikodudan fayda.
Sinirlerimiz bir ok gibi gerilmiş yayda
Kimseyi kızdırmaya heves gösterme zinhar,
«O kadarcık bir kusur Kadı kızında da var.»

* * *

Falcılık gibi saçma şey siyasî yazarlık,
Denizdeki balığa yapılır mı pazarlık?
Her işimiz acayip takmalı bir nazarlık.
(Aklı evvel) çok ama tatbikat sahası dar;
«O kadarcık bir kusur Kadı kızında da var.»

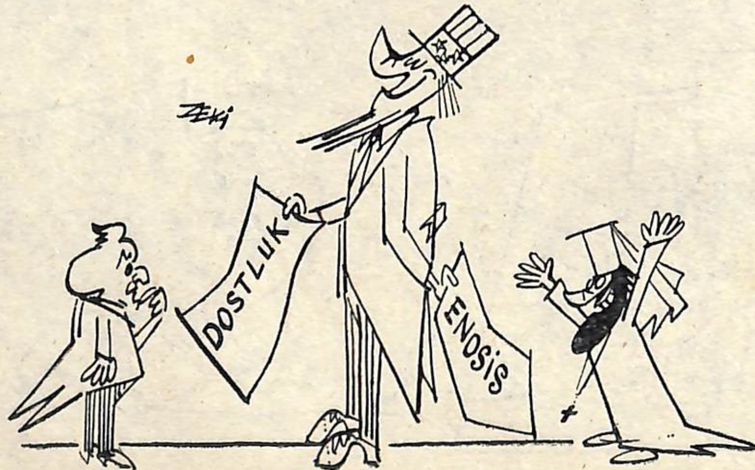
* * *

Nasıl gerçekçi olmuş bizden çok önce Batı?
Bizim işlerimize karışmış şüphe hattı.
Adadaki eşek te Avrupa ithalâtı,
Herkes birbirlerine madik fırsatı arar,
«O kadarcık bir kusur Kadı kızında da var.»

* * *

Kedi aşk devresini geçirir kavgalarla,
Sazlar daima dosttur gölde kurbagalarla.
Rençber her zaman hasım köydeki ağalarla
Reform umduğun dağı yeniden kaplamış kar,
«O kadarcık bir kusur Kadı kızında da var.»

Salâhattin KUTLU

Siyasî alış veriş!

«— Vay namussuz vay... Madem karıya o kadar tutkunsun, hazır ev de dayanıp döşenmiş: Daha hangi cehennemlerde sürtersin?»

Polis:

«— Yatak odası yaptıkları yerin altı boş kömürlük... Eve girdikleri zaman biz oraya da dinleyici koyacağız!» diyor.

«— Hey gidi hey! Bir saltanatlı zina ki gözcüsü, sözcüsü, takipçisi, seyircisi olduktan başka radyo gibi dinleyicisi de var...»

Biz bezik oynarken bir gün Nevres:

«— Beşyüz, dedikten sonra soruyor:»

«— Yahu ne dersin? Bu gece bir iş olabilir mi acaba?»

O işin o gece olup olamıyacağını nereden bilebilirim?

Ama sabırsızlanan dostumu avutmak için:

«— Olur inşallah, diyorum.»

O bezik marketine bir beşyüz daha yazarken ilâve ediyor:

«— Yahu ne pısırık herifmiş bu? Ev hazır... Somya hazır... Yatak hazır... Daha ne bekler bu hergele?»

Ben:

«— Kimbilir diyorum, belki kadının bir rahatsızlığı vardır..»

O esefli, esefli cevap veriyor:

«— Hay Allah... Şimdi bir de onun geçmesini mi bekliyeceğiz?..»

Ben çaresiz yine dua ediyorum:

«— Çabuk geçer inşallah..»

Nihayet, bir akşam, bu zamana kadar aldığımız müjdelerin en büyüğü geldi:

«— Müjde beyefendi: Biraz evvel, birlikte eve girdiler. Ben ayrıldığım zaman, getirdikleri öteberi ile öndeki odaya içki sofrası kuruyorlardı... Eh artık her şey kıvamında demek... Kafaları da tuttular mı idi iş tamamdır!»

Bu haberi alınca, Nevres sevinçle boynuma sarıldı:

«— Oh, çok şükür: Allah nihayet bu gece bizi muradımıza kavuşturacak demek!»

Ben, haftalardır eşinin işleyeceği zinayı dört gözle bekleyen bahtiyar kocayı tebrik ediyorum:

«— Gözün aydın Nevres'ciğim!..»

O gece, yapılacağını yüzde yüz umduğumuz baskında hazır bulunmak üzere, polis ekibinin yuvalandığı yapı tarasına biz de çıktık: Cadde üstündeki aydınlık odaya dürbünle bakıyoruz:

Avukatla, İffetli müvekkilesi, büyük bir neşe içinde kadeh tutuşturuyorlar.

Biz ayazda titreyerek bu âlemi seyrederken Nevres:

«— Haydi be adam, haydi be adam, davran artık!..» Mahzuru olmasa, futbol maçı seyircileri gibi çapkın avukatı hücuma teşvik ederek: «— Dayan!.» diye haykıracak!.. Dayan... At şu golü artık!..

Çok şükür sonunda, bu bekleyişde bitti ve içki odasının elektrikleri söndü.

Az sonra da, yatak odası altında kömürlükte gizlenen dinleyici, polis, yapı merdivenlerini soluk soluğa çıkarak tekmil haberini getirdi.

«— Tamam koşun!»

Polisler, bir dairenin içerden zincirlenmiş kapısını bir omuzda kırarak içeriye daldıkları zaman onlar içinde bulundukları yataktan çıkmağa bile vakit bulmadan basılmışlardı!

Arkalarından içeriye girince, manzarayı biz de gördük: Nevres artık sevincinden nerde ise çıldıracaktı!

Fakat ne dersiniz? Zabıtların tutuluşundan, işin mahkemeye intikalinden sonra, zina, yine kanunların istediği şekilde tesbit edilmiş sayılmadı... Zira karara göre hâkim, müvekkilesi ile avukatının yatakta dâvalarının dosyasını inceledikleri hükmetmişti!

Ne denilebilir?

Dâva dosyası yatakta incelenmez diye bir kanunumuz yok ya...

Naci Sadullah Daniş

Festival!

Ankaralıydık. Bu hafta İstanbullu olduk, Yapı ve Kredi Bankasının organize etmiş olduğu milletlerarası Halkoyunları festivalini görmek'çin...

Bu arada bir adama, pardon demek içimden geliyor. Kalemimizle az'buçuk sataştığım olmuştur kendisine. Sataşırken de samimiydim. Pardon derken de ayni içtenlikle diyorum. Bu adam bir Banka kurucusu. Orası beni ilgilendirmiyor. Bu adam bir tohum ekicisi ve daha önemlisi, bir tohum tutturucusu... Bunca değer tohumunun, ihmal, nemelâzımcılık, bilgisizlik ambarlarında çürüdüğü bir beldede, tohum tutturucusu olmak büyük iş!

Festivali organize eden onun bankasında kurduğu bir kültür bölümü. Heyyy Tanıtma ve Turizm Bakanlığı, he heyyy!.. Nicesun? Nerdesun?..

He heeey televizyonsuz Millî Eğitim Bakanlığı, nicesun?.. Nerdesun?..

He heeey TRT, nicesun?.. Nerdesun?..

He heeey, festivali organize edenlerden «lûbiyat, lûbiyat» diye yüzde yirmi vergi alan (bilmiyordum lûbiyat nedir. Bir peltenin ismi sanmıştım. Eğlence demekmiş! Eğlencenin de vergisi varmış! Ve bir milletlerarası festivalden, ki şehir için, memleket için propagandaların en büyüğüdür, Mandy'nin kalça sallamasından aldığı verginin aynisi alınırmış «lûbiyat, lûbiyat» diye diye!) Belediyeciler!.. Nicesunuz? Nerdesunuz?..

He heeey yabancı ekiplerin kostümlerinin, müzik âletlerinin memlekete girişinde çıkışında, «mevzuat mevzuat» diye, sayım suyum var diye bir ömür göstermediği titizliği bir araya toparlıyan Gümrük Tekeli (isimde yanlışlık yapmıyorum, düşüncemce yazıyorum ismi) nicesun?.. Nerdesun?..

Şipşişkin teşkilâtlarınızla, her coşkuya, her gelişmeye, her kıpırtıya, her pırıltıya, her doğuşa engel olmaktan başka ne yaptınız senelerdenberi?... Ha?... Ne yaptınız?.. Cevap verin sıkıysanız?...

Ben o cevabı da biliyorum:

«Adam yok, adam!.. Para yok para!..»

Adam mı yok?.. Gelin bir ticarî müessesenin beş altı kişilik kültür bölümünde dolaştırayım sizi...

Gelin, Anadolunun müzik hazinesinin, folklor hazinesinin, el işi hazinesinin, kabiliyet hazinesinin nasıl yavaş yavaş metodla derlendiğini görün...

«Adam yokluğundan» madem ki fonksiyonunuzu yapamıyorsunuz, o halde birer kilit vuralım o şanlı şerefli yüce kapılarınıza da, hiç olmazsa adam bulanlara, adam çalıştıranlara, adam yetiştirenlere, günde kırk engel çıkarmıyasınız!

O arada da, kültür alanında büyük hizmetlerini istesem de inkâr edemediğim Kâzım Taşkent'e sunturlu bir pardon çekerim, kendisine, az buçuk sataşmış olduğum için!

Adliyede!

İşler çabuk görülsün de vatandaş hoşnut olsun diye Ankara Adliyesini böldüler. Bir kısmı Çankaya'ya taşındı. Ve beni bir sabah sekizde, çok abiii bir polis, aldı götürdü Çankaya Adliyesine, tanıklık etmem için, görmediğim, duymadığım bir vaka için... Bütün tanıklıklar böyle mi oluyor kuzum?

Böyle yerlerde, insan mütevazî vatandaşı yakından görüyor, yakından duyuyor: abiii polisin arkasında kuzu kuzu tanıklığa gittiğim için pişman değilim.

«Huşû» peşindeyim!.. Gönlüm, Adliye binalarının bana huşû vermesini ister! Burada insanlar teraziye konur, tartılır, tartı şaşmaz diye bir his gelsin isterim içime! Halbuki Adliye binaları perişan binalardır, insanların adaleti kadar perişan!.. Çankaya'daki de öyleydi: Dört katlı bir apartman. Her merdiven aralığında bir banka ilânını taşıyan sıralar... (Herhalde o ilânı hırsızlıktan oraya kelepçeli getirilen kişi okuyacaktı da, «Haaa, aşırdığım para bana kalırsa bu bankaya yatırayım!» diye düşünecekti. Başka kime neye yarıyabilirdi ki, o banklardaki ilân?...)

Son katta, Adaletin karşısında boynu bükük bir yığın vatandaş vardı. Kadınlar yere çömelmişlerdi yorgunluktan. Kara kara testiler gibiydiler çarşaflarının içinde. İhtiyarlar, sanki yorgunluk ağızlarından duman olup çıkacakmış gibi, ağzı açık duruyorlardı. Gözleri duvar ötesinde bir kelepçeli uzaktaki rüyasına dalmıştı. Gençti. İfadesi yumuşaktı. Hangi bıçak hangi kemiğine dayanmıştı ki bu hale müşmesi için?

Bilmiyorum, her zaman öyle mi, ama polisler babacandı, şakacıydı. Bir kelepçeliye alışkan bir acımayla bakıyorlardı, bi'de arkasındaki granit ciddiliğinde genç jandarma erine... «Sen de yumuşarsın ahbap, bizim gördüğümüzü bir gör» diyen bir halleri vardı...

İri kıyım, dünyayı umursamaz bir şoför, erguvanî elbiseli bir hanıma soruyordu: Korur korur, kardeş kardeş:

— «Cürm-ü meşhuttan mı bacım?..»

Kadının irkilmesi ve polislerin göz kaş işareti üzerine gönül almak isteyince gene tutturamadı:

— «Ayakkapların güzelmiş be!..»

Polisler gene göz kaş ettiler, ve o:

— «Gene tutturamadık mı be...» diye söylendi.

Adaletin karşısında boynu bükük vatandaş yığını bekliyordu kaderini.. Biri bütün durumu özetledi, amma bütüüüün:

— «Vatandaş, komşusundan şikâyetçi... Malından şikâyetçi... Canından şikâyetçi... Kendi kendinden şikâyetçiii!..»

Bütüüün durumu, bütüüüün, özetliyordu, bu kırınık, acılıı, görmüüüş, çekmiiiş ve limon gibi bir ömrün üç damla suyunu sıkmış çıkarmış ses!

Nimet ARZIK

«Homo Homulus Lupas»: «İnsan insanın kurdudur!»

Feridun Cemal Erkin: «Amerika bize kıpırdama diyor» dedi... — Gazeteler —

— Kıpırdama!..

PAZARTESİ :

İtalyan rejisörü Dino de Laurentis, İstanbul'un fethi olayını bir tarihî filimle beyaz perdeye aktarmak için Türkiye'ye geldi. Çeşitli temaslar yaptı. Tanıtma ve Turizm Bakanı Ali İhsan Göğüş'le konuştu. Sonra da:

— **Sayın Bakanı pek genç, yakışıklı ve fotojenik buldum; kendisine rol teklif ettim...** dedi.

Laurentis işinin erbabıdır. Ali İhsan Göğüş'e rol teklif ediyorsa bir nedeni vardır. Ali İhsan, Bakanlık koltuğunda rol kesmiyen ve poz takınmıyan bir eski gazeteci olduğuna göre onda gördüğü cevher nedir?

İşte bunu bilemiyoruz. Ama bildiğimiz bir şey var. İtalyan rejisör Ali İhsan Göğüş'e jön rolünü verdiği filimde öteki Bakanlara da birer rol vermeli. Yoksa hatırları kalır sayın Bakanların...

Hem içlerinde ne marifetliler vardır... Laurentis, yaşlı dede rolünden, fena adam'a, ve her çeşit karakter artistine kadar istediği tipte oyuncu bulabilir. Maksat iyi bir senaryo yazmak, ondan sonrasını bizim Bakanların hakkıyla kıvıracaklarına evelallah kimsenin şüphesi yoktur.

SALI :

Gelibolu'da oturmakta olan Kuşçu Dede namıyla maruf bir vatandaşımızın karısı hamile imiş ve üç ay sonra doğuracakmış.

— Olur a, bunda ne fevkalâdelik var? diyeceksiniz. Kuşçu Dedenin 105 yaşında olduğunu söylersek ne fevkalâdelik olduğunu anlarsınız. Bundan altı yıl önce 99 yaşında iken bir kız çocuğu dünyaya gelen ihtiyar genç:

— Daha da çocuklarım olacak... dermiş.

Bu olayı da okuduktan sonra bizde doğum kontrolünün ne kadar imkânsız bir şey olduğuna inanıyoruz. Böyle yüz yaşında vatandaşların dizi dizi çocukları olursa, biz yüzde üç nüfus artışını aşar, dünya rekorunu kırarız.

Ama nerede bütün bu çocukların yiyecekleri ekmek? Bektaşi Babasının dediği gibi rızkını düşünmedikten sonra yap yap koyuver dünyaya...

Ama Kuşçu Dede şimdi kalkar da:

— Durun bakalım yahu! Daha yaşım ne, başım ne! Ben bu çocukların hepsini yedirir, içirir, okutur, adam ederim... diye tuturursa bu işte haklı çıkar.

Haydi bakalım Kuşçu Dede, meydan senin!

ÇARŞAMBA :

Lâf nüfus cihetine kaydı mı, kadın erkek ilişkisine ve cinsel meseleye gelir. Bir Fransız aylık dergisinde taze taze okuduğumuz şu fıkrayı daha dumanı üstünde iken Akbaba okuyucularına aktaralım:

Dr. Kinsey Fransa'ya gelir ve Spor Sarayını tıklım tıklım dolduran bir meraklı erkek kalabalığı huzurunda konuşmaya başlar. Biraz sonra da:

— Sayın baylar... diye devam eder, meselelerimizi açıkça ortaya koymalıyız. Evlilikte mutlu olmanın yolu budur. Şimdi soracakalrıma parmak kaldırarak cevap veriniz. Evlilik hayatında karısı ile her gün sevişenler parmak kaldırsınlar!

Salonun üçte ikisi parmağını kaldırır.

— Şimdi iki günde bir kocalık vazifesini yerine getirenler...

Salonun üçte birine yakın kısmı parmak kaldırır.

— Şimdi kocalık ödevlerini haftada bir yerine getirmek imkânını bulanlar?

Beş, on dinleyici parmağını kaldırır.

— Şimdi ayda bir kere imkân bulanlar?

Üç kişi biraz sıkıntılı parmaklarını kaldırırlar.

Dr. Kinsey ciddiyetle öksürerek devam eder:

— Şimdi de yılda bir kere fırsat bulanlar?

Birdenbire en yukarı sıralarda oturan birinin neşe ile ve gürültülü bir şekilde ayağa fırladığı görülür:

— Ben, ben, ben...

Dr. Kinsey merakla:

— Peki ama Mösyö, der, siz nasıl bugün burada bu kadar mesut görünüyorsunuz?

Adam aynı neşeyle cevap verir:

— Çünkü aziz doktor, o yılda bir gelen mutlu gün, işte bugündür!..

PERŞEMBE :

Güneş banyosu kanser yapıyormuş. Çok ciddî (Ah bu ciddiyet!) bir İngiliz tıp dergisinin yazdığına göre, güneş banyosu yapanların cildi, ilerde kanser yapabilecek ışınlara maruzmuş. Güneş banyosunun tek faydası vitaminlermiş ki, onlar da gıdalarla normal yollardan sağlanırmış.

Şimdi bu açıklamadan sonra sigara gibi güneş banyosundan da vazgeçileceğini sanırsınız değil mi? Hayır. Çünkü güneş banyosu, sağlıktan çok, insanlara güzellik veren bir mondanite olarak makbul. Düşünün bir kere güneş yanığı bir cildin üstüne makyajını yapmış bir kadının fiyakasını! Bu fiyakadan ve bu güzellik gösterisinden vazgeçecek kadını bulmak zordur. Hattâ kanser tehlikesi olsa bile...

Eskilerin o gün görmemiş bembeyaz tenli güzelleri yerine şimdi zenci gibi kayış tenli güzeller geçti. Öyle mehtapta şemsiye ile dolaşan nazeninlere güzellik borsasında artık değer verilmiyor... Ve sosyete borsasında asık atan hanımlarımızı da alabilirsen al güneşten... Güneş onları yakacak, onlar da erkekleri... Çaresiz bir hastalık bu... Kanserden bile çaresiz...

CUMA :

İkide bir gazetelerde ortaya atılan bir soru var:

— Plân hedefine vardı mı, varmadı mı?

Hükûmetin de derdu bu... Yöneticilerin de... Uzmanlar, müdürler, genel müdürler, ve her çeşit bilirkişiler arasında tartışma:

— Plân hedefine vardı mı, varmadı mı?

Ne derseniz deyin, bu çeşit bir tartışma tuhafımıza gidiyor. Çünkü plânlar, insanlar hedeflerine varsınlar diyedir. Siz bilmediğiniz bir yere gideceğiniz zaman elinize bir plân tutuşturular. Siz de o kılavuza bakarak gideceğiniz yeri bulursunuz. Yani plân hedefine varmaz, siz varırsınız.

Bizim kalkınma plânı mı hedefine varacak? Biz mi varacağız?

Eski valilerden biri uykuya pek düşkünmüş. Ve makamında sık sık şekerleme yaparmış. Bir gün tahrirat kâtibi kendisine bir meseleyi izah ederken uyuyakalmış. Tahrirat kâtibi terbiyeli adam. Susmuş. Vali bey biraz sonra uyanınca, silkinmiş:

— **Ne o, ne sustun?**

Adamcağız ezile büzüle:

— **Bir parça dalmıştınız da beyefendi?**

Vali bey:

— **Sen bakma devam et, demiş, ben uyurum ama makam uyumaz!**

Ve bu gidişle dostlar, anlaşılıyor ki biz varamıyacağız, ama plân hedeflerine varacak. Bu da bir teselli... Vali beyinki gibi...

CUMARTESİ :

Üniversiteye girmek için yurdun çeşitli yerlerinde sınava girmiş 33690 öğrencinin kâğıtlarını elektronik beyin okuyacakmış. Elektronik beyin, sekiz-on imtihan heyetinin üç ayda yapacağı işi bir günde yapacak kadar kabiliyetli, zeki, ve akıllı imiş.

Dünya öylesine değişti ki şimdi makineler insanların kaderine hükmediyor. Hem de nasıl? Bu elektronik beyin bütün hocalardan daha iyi ve daha çabuk iş yaptığına göre öğrencilerin ondan pek korkmaları gerek...

Ancak cin ngibi bir öğrenci:

— Elektronik beyin on para etmez... dedi.

— Neden?

— İmtihanda kopya yakalıyabilir mi?

— Hayır.

— Peki iltimas yapabilir mi?

— Hayır.

— Öyleyse hiçbir zaman bir öğretmenin yerini tutamaz.

PAZAR :

Bir Alman bilgini Türkiye'ye kırkayakları incelemek için gelmiş. Ve Türkiye'nin kırkayaktan yana pek zengin olduğunu görmüş. Demiş ki:

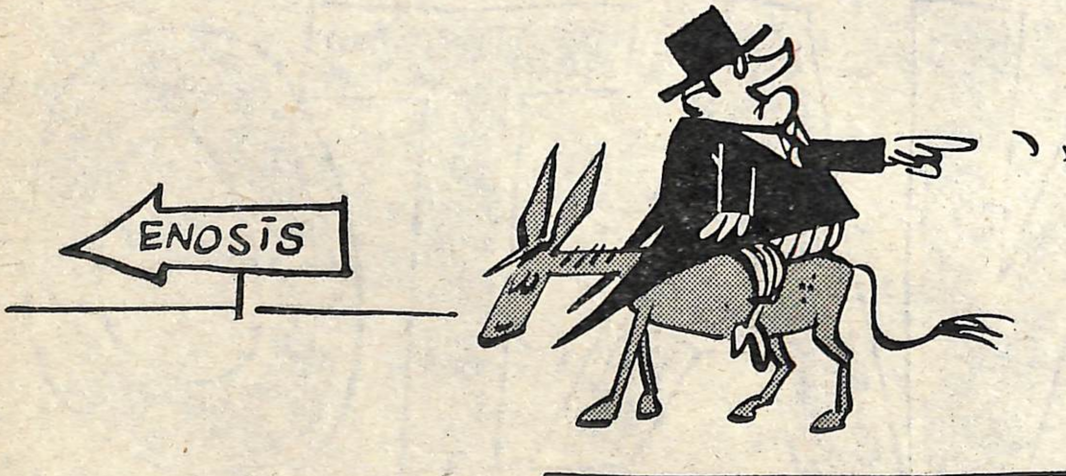
— **Türkiye'de tam iki yüz elli çeşit kırkayak var.**

Bizim böyle kırkayaktan yana zengin olmamız şaşılacak bir iş değildir. Bilirsiniz börtü-böcekten yana pek zenginizdir. Hattâ onları ihraç bile ederiz. Haşarattan yana ise karun gibiyizdir.

Bu bakımdan kırkayaklarımızın değerini bir Almanın ağzından işitmek bizi şaşırtmadı. Bizim her işimiz de kırkayağa benzer. Ancak bu kadar çok ayakla yürümek de bilmeyiz. Bakınız size kırkayak için bir şiir:

Mesut dolaşıyordu kırkayak
Bir kurbağa geldi vrak vrak
Dedi ki dostum söyle bana
Hangisinden önce gelir hangi ayak
Kırkayak bunu düşününce şaştı
Kırk ayağı birbirine dolaştı.

Hani bir akıllı çıkıp sorduğu zaman (ki sık sık soruyor) işlerimiz de ayaklarımız gibi birbirine dolaşıp kalıyor ya...

Yazısız

Çağdaş GAZETECİ

BURHAN ESEN

Liseyi bitirince babam:

— Denizci ol.. Karada mıhlanıp karı dırıltısı dinleyeceğine, masmavi enginlerde martı sesi dinlersin, diyordu.

Annemin fikri başka idi:

— Polisin basamıyacağı bir darphane kurup para basmak istiyorsan doktor ol, evlâdım.. Akşama dek elli kişinin paslı diline bakıp, hırıltılı nefesini dinledin mi, yüksek baremdeki bir memurun 30 günde kazanıp da bir günde tükettiği dünyalık, gün batımında avucunda olur.

Ablamın gönlündeki arslan daha başkaydı:

— Milyoner olmuşsun kıymeti yok. Sükseli meslek seçmedikten sonra. Sosyeteye intisap etmenin, gazetelerin dedikodu sütunlarına geçip de meşhur olmanın tek yolu kadın berberi olmaktır. Kuaför ol!..

Ben ünlü bir gazeteci olmak istiyordum. Büyük bir gazetenin başyazarı olacaktım. Bu alanda güveniyordum kendime. Yazdığım uzun bir şiirin iki mısraı «Atom araştırma dergisi»nde yayınlanmış, üstelik: «Çok çalışırsam, bu iki satırı şiire benzer bir hale sokabileceğim» belirtilmişti.

Evde hayli tartışma, danışma, soruşturma, kovuşturmadan sonra gazetecilik tahsil etmek üzere Amerikanın yolunu tuttum. Yeni dünya dönüşümde, uçağın hava meydanına, Türkiye'nin en dehşetli başyazarını indirmekte olduğuna inanıyordum. Başyazılarımla hükümetleri devirebilecek, ihtilâl kıvılcımları saçabilecek, geri kalmış ülkemi Coniler diyarının seviyesine çıkarabilecektim.

Evde bir hafta kadar iş teklifleri beklediğim halde, hiçbir gazete patronu kapımın ziline parmağını değdirmiyordu. Amerikadan getirdiğim cikleti ağzıma, transistörlü radyoyu da koluma taktığım gibi soluğu yüksek tirajlı bir gazetenin sahibinin odasında aldım:

— Amerikadan geliyorum.. İşte diplomam...

— Musahhih kadromuz dolu. Kapıcıya adresini bırak, lâzım olursa çağırtırız... Demez mi? Elimdeki radyoyu kafasına indirerek, başka bir gazeteye gittim. İşe musahhihliği karıştırmamak için, bu sefer, daha çabuk davranarak, teklifi ben yaptım:

— Başyazar olmak istiyorum. Yazılarıma başlamadan önce, makine kısmınızı geliştirmeniz, artacak tiraja cevap verir hale getirmeniz gerekir.. dedim.

Patron Kowboy filmlerindekilerine benzeyen bir kahkaha attı:

— Yanılan yalnız siz değilsiniz. Günde en az on kişi oraya gidecekken buraya gelir. Asabiye doktoru bitişikte!.

Deyince, ağzımdaki sakızı «çat» diye suratına çatlatarak oradan uzaklaştım.

Yolda, bir gazetede gece sekreterliği yapan, okul arkadaşlarımdan birine rastladım.

— Ne o, dedi, canın sıkkına benziyor, hasta mısın? Amerika özlemi mi çekiyorsun?

Olayları anlattım. Cebimde kapı gibi diploma varken, musahhih bile olamadığımı söyledim. Babıâlinin kurdu idi, yılların tecrübesiyle söze başladı:

— Amerikaya gideli, memleketini unutmuşa benziyorsun. Burada iş aranmaz, bulunur. Gazetede ne gibi iş bulmak istiyorsun?

Cebimdeki «Newyork Herald Tribune» gazetesi büyüklüğündeki diplomayı çıkarıp gösterdim:

— Başyazar olmak istiyorum. Aşağı idare etmez, diplomama hakaret olur.

— Memlekete geleli gazete okumamış gibi konuşuyorsun. Türk gazetelerinde artık başyazı yok..

— Eyyy, yani?..

— Başyazı yerini sosyete dedikodularına bıraktı. Fıkra sütunlarında yıldız falı çıkıyor. Uydurma romanları da artık okuyan yok. Ünlü sinema fettanlarının: «Yatak odama aldığım erkekler» başlıklı gerçek romanları okuyucuya yetiyor. Basınımızın Amerikadan ithal edemiyeceği sadece bir konu var: Dinî tefrika! Patronlar bunun da bir çaresini bulmadan kalemi eline alarak, Hazreti Ali cenklerini, 12 İmamı, Kerbelâyı çiziktirmeye bak! Başyazarlıktan alacağın ücretin üç mislini avucuna sayacaklardır...

Sekreter arkadaşımın tavsiyelerine uyarak, batıdan doğuya 90 derecelik bir kavis yaptım. İlk eserim «Hazreti Ali'nin cenkleri» ismini taşıyordu. Bana musahhihliği lâyık gören patronun yanına, bu sefer bomba gibi bir eserle gidiyordum. Odasına girince, beni gazetesinde çalışanlardan birine benzetmiş olacaktı:

— Ne var, yine: «Kabine istifa etti» gibi entipüften haberler mi getirdin? Sizi gazeteci yapanın... Bak, Silifke muhabiri ne kral havadisler buluyor: «Bir yılanın yuttuğu hamile inek, yılanın karnında, ebenin yardımı olmadan 3 adet buzağı doğurdu! Buzağıların ve ineğin sağlık durumlarının iyi olduğu öğrenilmiştir?» Gördün mü enteresan haberi? Kafayı işletince okuyucuyu yerinden sıçratacak havadisler nasıl doğuyor? Beyoğlunda basılan randevu evlerinden bize de, okuyucuya da gına geldi..

Patron beni Abanoz mıntıkası muhabiri sanmıştı:

— Ben, dedim, haber değil, tefrika getirdim..

— Çık dışarı...

— Dinî Te. tefrika... Hazreti Ali'nin cenkleri!..

Din kelimesi patronu gevşetmişti. Roman müsveddelerinin bir başına, bir ortasına, bir de sonuna baktı:

— Yeşşşe... Dedi. Yalnız ismini değiştireceğiz Yirminci asrın atmosferine uyması için, tefrikanın ismi: «Bay Hazreti Ali'nin korkunç maceraları» olacak. Ayrıca metinde de bazı düzeltmeler yapmak gerekiyor. Bizim Agop efendi bu işi halleder. Yirminci yüzyılda sadece zülfikarla yapılacak cenk okuyucuya yavan gelir. Agop ehlidir dinî tefrikalardaki düzeltmelerin. Ali'nin gerektiği yerde bomba, roket kullanması, hattâ atom fırlatması uygun olur.. İsminiz nedir sizin?

— Çetin İnci...

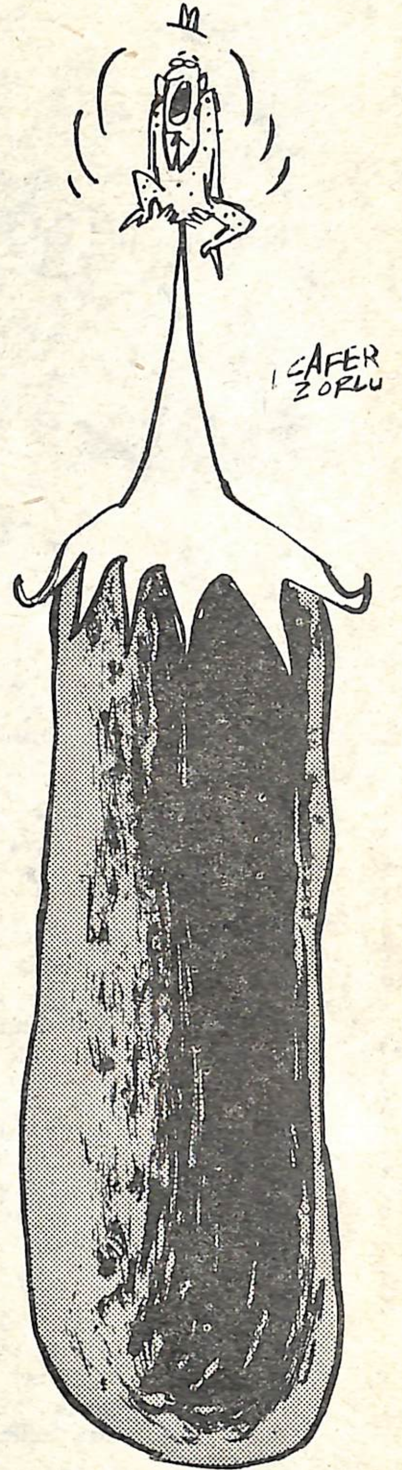
— Bu adla dinî tefrika yazılmaz. Okuyucuya itimat telkin eden, şöyle oturaklı, muhafazakâr bir müstear bulalım. Bugünden itibaren adınız: Buharalı Abdülmelik İmamoğlu. Tamam mı? Sen daha modern gazeteciliğimizin ulaştığı seviyeyi anlıyabilecek yaşta değilsin? Çağdaş okuyucu, eski tasasız okuyucu değil artık. Evliyalardan, enbiyalardan bahseden yazarların özel hayatlarını dedektif gibi izliyor. Matbaaya gelip yazarını görmek istiyor. Seni böyle ütülü pantalon, sinekkaydı traş, naylon gömlekle görürlerse, vay halimize. Bugünden itibaren sakal bırakacaksın. Alacağın avansla ütüsüz, şalvar bozması bir pantalon, cübbeye benzeyen uzun bir ceket edineceksin.

Ertesi günü orta oyununda softa rolüne çıkmış aktörlerden farkım yoktu. Elimdeki doksanlık tesbihle toprak ibrik dekoru tamamlıyordu. Kapıdan içeriye girince, evdekilerin hayretten dilleri tutulmuş gibi oldu. Babam:

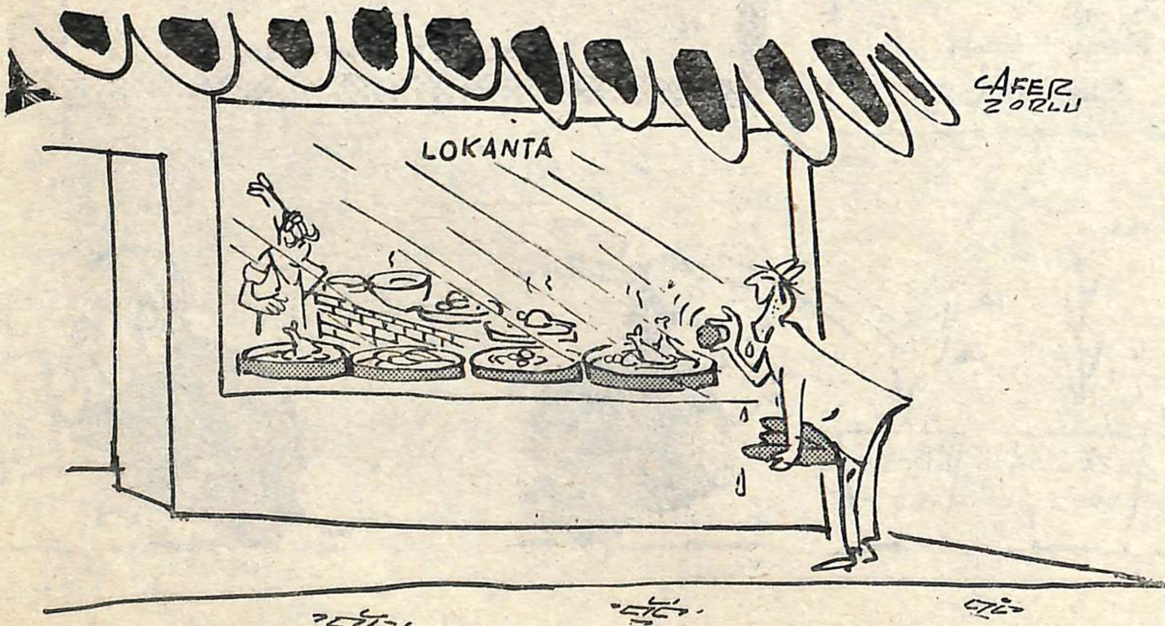
— Bu ne kıyafet oğlum, dedi, Amerikada gazetecilik öğrendikten sonra Dümbüllü İsmail'in yanına figüran mı girdin?..

— Hayır, diye cevap verdim, çağdaş seviyeye ulaşmış, modern bir gazetemizde dinî tefrika yazarı oldum!

Lokantalara zamdan sonra:

Patlıcan oturtma!

— Müsaade et de canım üzerinden ekmeğimi biraz banayım!

— Aaa, bak karıcığım, sonbahar gelmiş... Artık denize girilmez!

Ahmaklığa övgü

Neden ahmak doğmadık, aptal doğmadık neden?
Düşünmek ve hissetmek: bir kızgın saç misâli...
Ham hayalmiş zekâ'nın saadetle visâli...
Kimse dâvacı değil, deliden, divane'den...
Neden ahmak doğmadık, aptal doğmadık neden?

* * *

Vurguncunun vurgun'u, kalpazanın hiylesi,
Olmasaydı bizlere üzüntü vesilesi,
Keyiflice tüterdi maişet nargilesi.
Seyr etmezdik hayatı bu kuytu virâneden.
Neden ahmak doğmadık, aptal doğmadık neden?

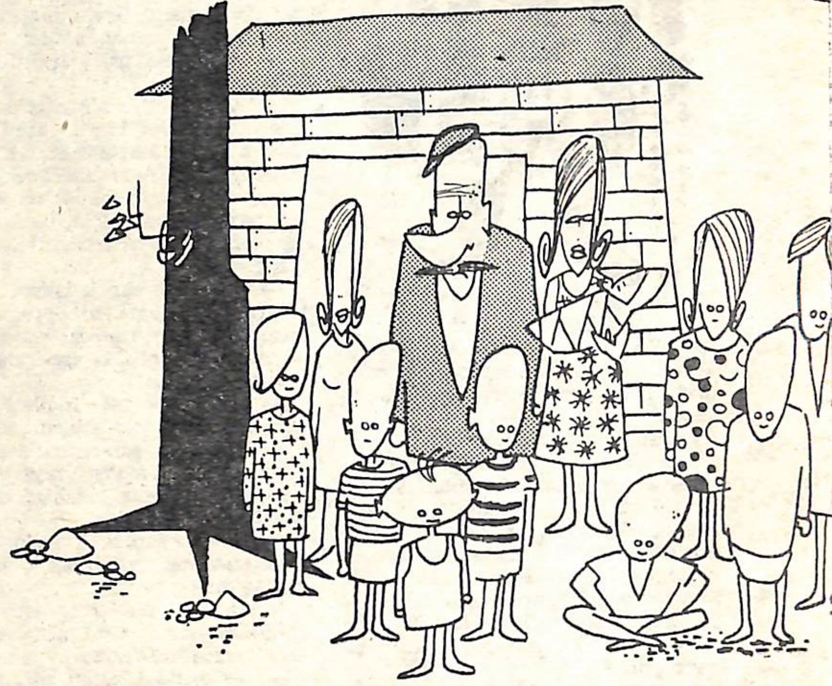
* * *

Durmadan açık verir açık-yürek, açık-söz,
Heybesini doldurur fırsatçıyla açık-göz,
Zayıfa vur, kavi'nin uçkurunu bağla, çöz.
Pupa yelken gidersin, rüzgâr hiç eksilmeden.
Neden ahmak doğmadık, aptal doğmadık neden?

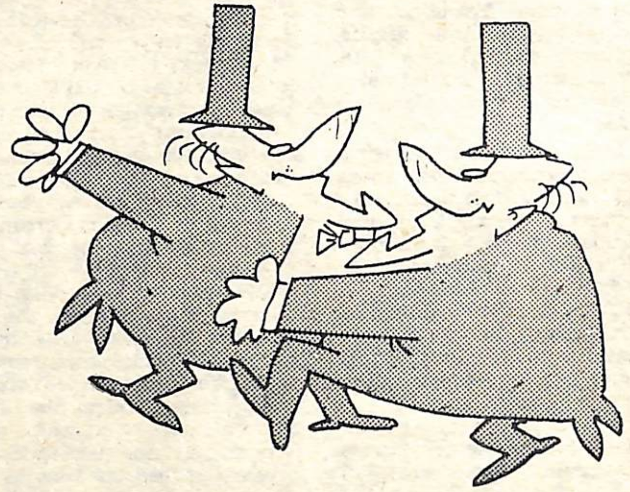
* * *

Kimseye vermem diye direndikçe yular'ı,
Hiyanet erbabı'nın bozulur uykuları.
Üstünüze çevrilir iftirâ namluları,
Bıkarsınız, sıçrıyan çamurları silmeden.
Neden ahmak doğmadık, aptal doğmadık neden?

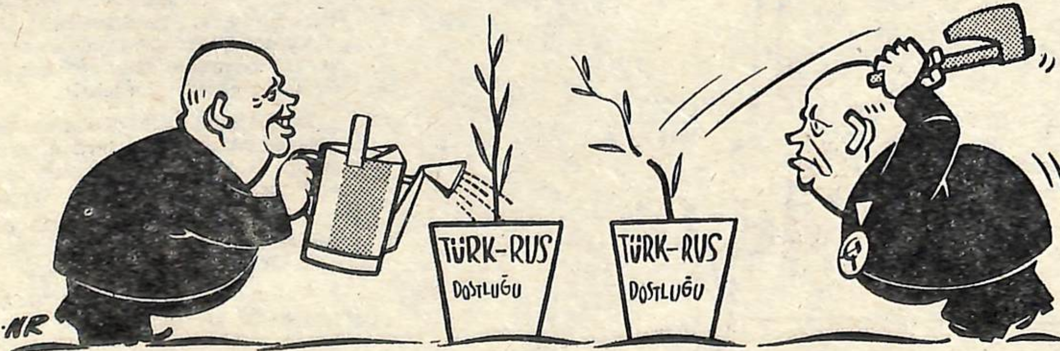
Şahap GÜRSEL

ÇOCUK TİYATROSU

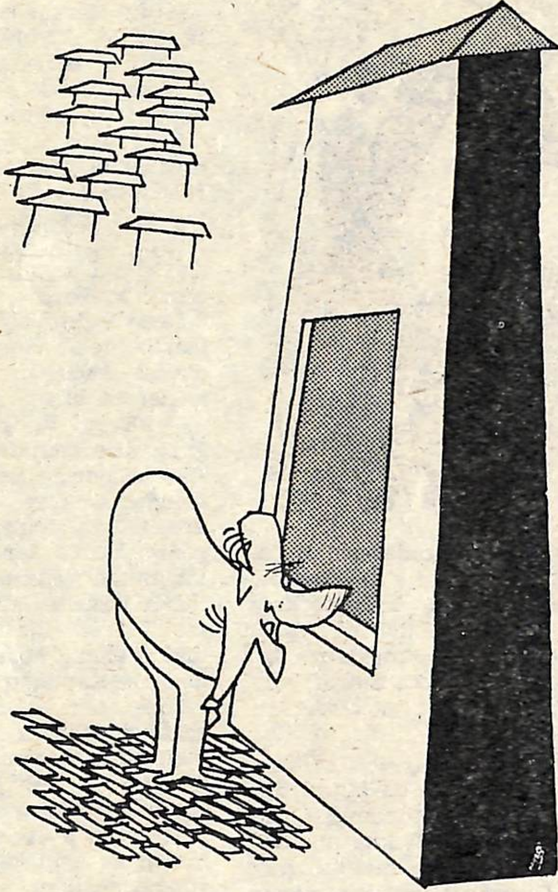

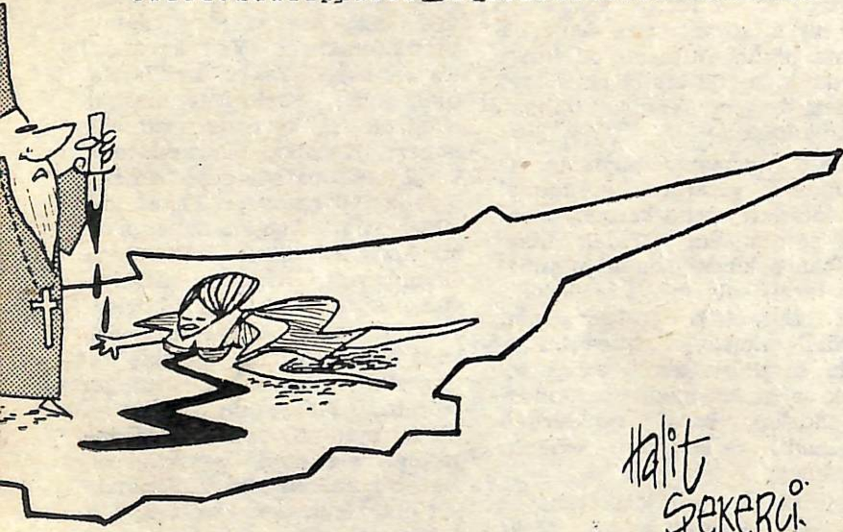
DEVLET TİYATROSU

Bir ömür

— Aaa, baba bak, bunun altı da açık!..

Kadın dediğin

Onunla kim aşık atsa utulur,
Zokası var bile bile yutulur.
Belki bir gün istatistik tutulur,
Kaç kişiyi tuşla yere sermiştir?

Yaya kaldık o her işte erbapmış,
Kokozların gözlerine serapmış,
Güzellere bakmak büyük sevapmış,
Çok günahkâr bu sevaba ermiştir!

«Mucibine göre amel oluna!»
Ziynet olur zenginlerin koluna!
Toy âşıklar bu fettanın yoluna
Sazlarının tellerini germiştir!

Nerden geçse ayni özlem, ayni ses:
«Kadına bak! Ne kadın be! Ne enfes!»
İşin aslı: herkes bir av, o kafes:
Bu kafese nice kazlar girmiştir!

O ne endam, ne giyiniş, ne caka?
Hak vermeli âlemdeki meraka...
Hastasına Lokman Hekim mutlaka
«Ye» emrini onun için vermiştir!

Salâhattin KUTLU

şyle geçti!

Yalan Söylememek İçin

PİTİGRİLLİ'den: Adnan Tahir

Bildiğimiz sene sonu toplantılarından birini gözünüzün önüne getirin lütfen. Salonun tavanı, büyüklerden ziyade küçüklerin hoşuna gidecek cicili bicili bir sürü şeyle süslenmiş. Vakti geldiği zaman misafirlere dağıtılmak üzere bir gün evvel alınan karton şapkalar, maskeler, konfetiler ve diğer teferruat şimdilik dolapta. Salonun bir köşesi büfe haline getirilmiş. Dikdörtgen şeklindeki uzun masanın üzerinde havyardan şampanyaya kadar her türlü yiyecek ve içecek mevcut.

Yeni yılın mutlu olması temennisiyle biraz sonra kadehler kalkacak... Böyle bir gecenin şerefine bol bol kadeh kaldıranların hepsi de ertesi gün yorgan döşek yatacak tabii... Uykusuz kaldıkları için değil... mide fesadına uğradıkları için yatacaklar.

Her sınıftan dâvetliler var bu toplantıda.

Sosyete hanımları, genç entellektüeller, solgun benizli sanat adamları, eski asılzadeler, yeni zenginler, kıvrak mankenler, kabak kafalı bir filozof, saçları lüzumundan fazla uzun bir akademi üyesi, sadece su içen ve hiç konuşmayan biri... Bu, birinin kimliğini kesin olarak bilen kimse yoktu zaten toplantıda. Kim olduğu bilinen diğer kimselerin de aslında kim olduğu pek iyi bilinmiyordu ya... neyse...

Bu mübarek geceyi daha uygun lokallerde kutlamak arzusunu yenemeyen kocalardan bir kısmı başka kocalarla birlikte başka yerlere gitmiştiler. Bu kocalardan çoğunun karıları oradaydılar. Garip tesadüf, hepsinin de evden çıkış mâzereti aynı idi... Yeni yıl arifesinde annelerini ziyarete gidip hayır dua almak ihtiyacını duymuşlardı birdenbire.

Her bakımdan birbirine zıd kimselerin bir araya gelmesiyle son şeklini bulmuş «Parizyen» sıfatına yüzde yüz lâyık bir toplantıydı.

Yalnız su içerek hiç konuşmayan esrarengiz adamdan gayrı herkes toplantının orta noktası olmak için elinden gelen gayreti sarfediyor, bütün dikkatleri kendi üstünde toplamağa çalışıyordu.

Fakat emekler boşunaydı. Çünkü bütün dikkatler bir tek kişinin üzerinde toplanmıştı zaten. Kızıl saçlı bir dilberdi bu... Ama Tanrı şimdiye kadar hiçbir kadın kuluna böylesine kızıl saçlar vermediğine göre bu işde bir iş vardı muhakkak.

Baudelaire, çevresinde şaşkınlık yaratmak için günün birinde kalkmış saçlarını yeşile boyamış. Maxime du Camp: «Zavallı dostum, zamanımızda kimin saçları yeşil değil ki...» diyerek onu hayal kırıklığına uğratacak kadar hınzır davranmasaymış üstadın hevesi kursağında kalmayacakmış ama olmamış işte...

O günden bu yana moda âlemi daha neler gördü neler... Siyaha «Karga kanadı», kırmızıya «Garibaldi Gömleği», sarıya «Altın Şelâle», kumrala «Hindistan Cevizi» gibi isimler takarak birbirleriyle yarışa giren berberler çoban kuşağındaki bütün renkleri denemekten geri kalmadılar.

Fakat bütün bunlar şimdi çok demode. Kadınlar, berber koltuğuna mıhlanıp kalarak kafalarını bir takım hüviyeti şüpheli boyalara teslim etmektense her renkten bir peruka almak suretiyle bir düzüne başa birden sahip olabiliyorlar.

Salondaki kızıl saçlı kadın o anda ne yapmıştı da bütün dikkatleri kendinde toplamıştı acaba?... Büyük bir yıldız mıydı?... Ünlü bir kişinin metresi miydi?... Gözkamaştırıcı bir mirasa mı konmuştu?... Gaipten haberler veren modern bir falcı mıydı?... Hayır, ne oydu ne de bu... Sadece son günlerde aşk üzerine bir kitap yazmıştı. Genç kadının bütün ihtirasını bu kitaplarda, kitaptaki bütün cinsi özellikleri de genç kadında bulmak mümkündü.

Eser yayınlanır yayınlanmaz dedikodu yazarları ile skandal muhabirleri genç kadına dört elle sarılmıştılar. Yatak odası ile banyo küveti dahil bilinmeyen tarafı kalmamıştı artık. Gittiği yerler, ettiği danslar, alenen gezdiği erkekler, gizlice buluştuğu sevgililer, tercih ettiği yemek ve içkiler, moda hakkındaki fikirleri, hangi renklerden hoşlandığı ve kaç kere evlenip ayrıldığı...

Bir kocası vardı. Fakat neyin nesiydi?... Suriyeli miydi, Meksikalı mıydı yoksa İtalyan mı?... Kesin olarak bilen yoktu. Çeşitli memleketlerle bir sürü iş yapıyor, gerektiği zaman her cebinden ayrı bir pasaport çıkarabiliyordu. Kumar konusunda Monte-Carlo'daki bütün gazinoları yıldırdığı, karısının ismini verdiği yatı ile de silâh kaçakçılığı yaptığı söyleniyordu.

Kızıl saçlı genç kadın, etrafını alan kalabalığa anlatıyordu:

— «Bir sevgili ile böbrekteki taş arasında zerre kadar fark yoktur bence... İkisi de rahatsız eder insanı... Ön plândaki sebep kıskançlık tabii.»

Genç kadına sahip olabilmek için böbrek sancısını bile göze alacak kadar onu beğenen erkeklerden biri:

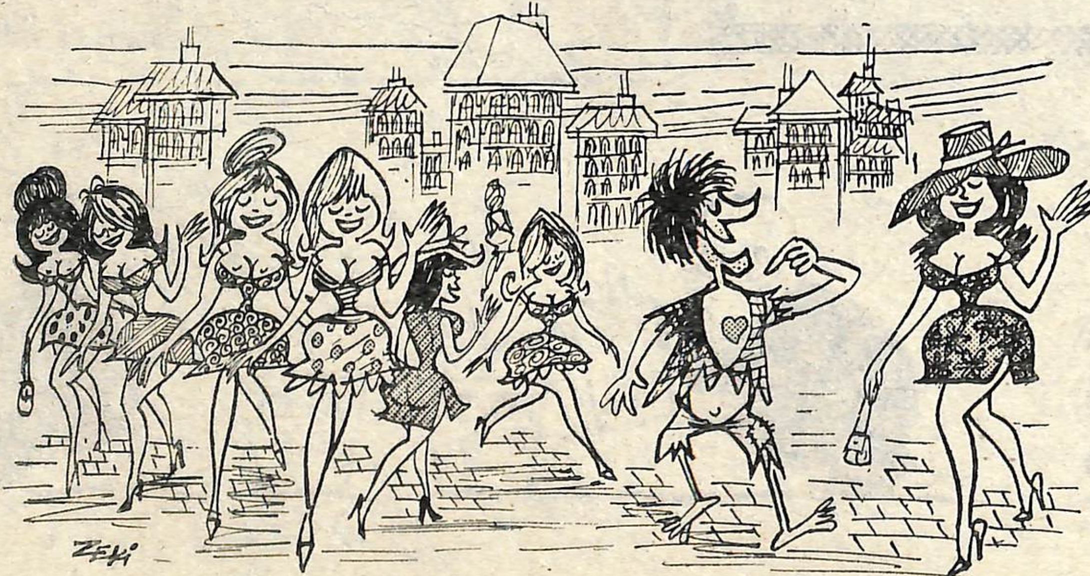
— «Evet, kocanın kıskançlığı...» diye mırıldanmıştı.

— «Hayır... Sevgililerin kıskançlığı...» diye beriki hemen düzeltti. «Kıskanç bir sevgili en geniş yürekli bir insanın bile tahammül edemeyeceği kadar huzur bozucu, sıkıntı verici bir mahlûktur. Bir âşığınız varsa dikkat edin... hedefi daima kocanızdır... Kanunun, evdeki meşru erkeğe tanıdığı haklar aklına geldikçe çıldırır... arar, tarar, takip eder, inceler, en olmayacak mevzularda ısrar eder... ya size sorduğu mânasız sualler: «Kocanın kolları arasına büzüldüğün zaman da ayni kelimeleri söylüyorsun değil mi?» Bu suali sorarken boğmak istiyormuşçasına on parmağını birden gırtlağınıza doğru uzatmıştır. Siz, istediğiniz kadar unutmağa çalışın... evli olduğunuzu o, size daima hatırlatacaktır: «Ya kocan...? Ya seninki?... Ya şu herif?» Kadını, yalan söylemeğe mecbur eden bir tek koca tasavvur edilemez. Kocalar, durumlarının karakteri itibariyle söylenen her şeye derhal inanırlar. Fakat sevgililer asla... İhaneti haber alan bir koca alt tarafı «Bir daha duymıyayım... bir daha görmiyeyim... kim bu zıpçıktı böyle... senin klasına yakışır mı... elâleme karşı ayıp...» demekle yetinecektir. Koca, alışkanlığın yıprattığı, lâkaydinin gevşettiği bir adamdır. Kanunun kendisine verdiği garantiyi gerektiği zaman bir kalkan gibi kullanmaktan öteye gidemez. Fakat sevgili daima tetiktedir... her şeyden ve herkesten şüphelenir... Elindeki kadını her an kaçırmak ihtimali onu hırçın ve çekilmez bir adam haline getirecektir en kısa bir zamanda. Bu yüzden daima işin üstündedir, daima da muhteristir. Aşkın tansiyonu ile hücrelerdeki canlılık arasında eşit bir oranti vardır... Evlilik yıllarının artması nispetinde bu canlılık azalacak, günün birinde de yok olacaktır... ölüm, protoplazmanın ataleti ise, evlilik de aşkın ölümüdür bence... Doğru mu söylüyorum doktor?...»

Toplantıda hazır bulunan doktor kaçıncı kadehteydi kimbilir?.. Yılan gibi kıvrana kıvrana aşktan bahseden bu kadın yanlış da söylese doğru diyecekti tabii:

— «Tamamiyle haklısınız... Tebrik ederim sizi...»

— «İnsan haklarına ve bütün eşitlik iddialarına rağmen, ka-

— Bakın kızlar, benim de kalbim var!

MİLLETLER GÜLÜYOR

Çiftçi

Amerika Birleşik Devletleri, Ohio eyaleti vergi memuru, çiftliğin bahçesinde çalışan kadına sorar;

— Tom Dickson burada mı?

Parayla ilgili her türlü lâftan, bilhassa ziyaretlerden nefret eden çiftçinin karısı omuzlarını silker;

— Burası Tom Dickson'un çiftliği, ama kendisi burada değil!

— Nerede?

— Ahırda!...

— Gidip görebilir miyim?

— Eğer arzu ediyorsanız tabiî...

— Onu kolayca tanıyabilir miyim?

— Tabiî, tabiî... Favorili bir tek o var! Ötekilerin hepsi boynuzlu!...

Kimin?

Hollywood'da iki yıldız stüdyonun yanındaki barda viskilerini yudumlarken bir tanesi sevinçle:

— Sana bir müjdem var! dedi, çok yakında evleniyorum!...

— Bravo! Kimin kocasıyla?...

Dikiş

Boubou kuzgunî siyah bir Orta Afrika yerlisiydi.

Bir gün fena halde hastalandı. Doktor apandisit teşhisi koydu. Ertesi gün de Boubou ameliyat edildi. Kendine gelen Boubou, gözlerini açar açmaz doktora küfür etmeğe başladı. O kadar çok bağırıyordu ki, doktor bunları duydu:

— Nesi var! diye sordu.

— Hiç efendim dedi hemşire gülerek, yarasını beyaz iplikle dikmişsiniz de...

— Ne duruyorsunuz?. Sizin eliniz yok mu?
— Var ama cesaret edemiyorum!

— Güya bu civarda askerî tatbikat varmış... İşit te inanma..

Şarkılar

İsabelle'e Bertrand, uzun zamandan beri arkadaşlık ediyorlardı. Son günlerde pek samimî olmuşken, genç kız ansızın annesine;

— Artık her şey bitti! dedi, Bertrand'ı bir daha görmiyeceğim!..

— Niçin?

— Çok ayıp sözleri olan birçok şarkı biliyor!

Kadının gözleri hayretle açıldı:

— Onları senin yanında mı söylüyor?...

— Hayır, ıslıkla çalıyor!...

Şans

İki İskoç garda trenlerini bekliyor, bir yandan da arkadaşları Bill'i çekiştiriyorlardı.

— Görülmemiş şey! dedi birincisi, Bill'in muazzam bir şansı var!.

— Hayret!

— Bak anlatayım. Geçen sene kendine kaza sigortası yaptırmıştı, üç gün sonra bacağını kırdı. Altı ay önce evini yangına karşı sigorta ettirmişti, bir hafta sonra evi yandı.

Sonuncusunu biliyor musun?

— Hayır, nereden bileyim?

— Sekiz gün önce de hayat sigortası yaptırmıştı, vallahi inan bana dostum, dün değil evvelsi gün öldü!...

Baba yadigârı

Günlerden pazardı. İki İskoç sokakta karşılaştılar. Para harcamak istemedikleri için kahveye girmediler, yolun kenarında durup çene çalmaya başladılar. Aradan epey bir zaman geçti. Birincisi;

— Geç oldu galiba? dedi,

Cebinden bir saat çıkardı, baktı. Öteki hemen atıldı;

— Saatin ne güzel!...

— Babamın hâtırası. Ölüm döşeğindeyken bana sattıydı!

Sıkıntı

Onésime, arada bir oflıyan, canının sıkıldığını da her vesilede belirten Boniface'a;

— Gene neye üzülüyorsun? diye sordu.

— Bil bakalım?..

— Sıhhatin mi bozuk?

— Hayır, işlerim!

— Daha geçen gün millî piyangodan bir milyon frank kazandığını duydum.

— Evet, doğru!..

— Onbeş gün önce de Toto'dan 50.000 frank kazanmışsın!..

— Evet, o da doğru!...

— Dün de 300.000 frank kâr ederek, elindeki senetleri sattın!...

— Hayır 400.000 frank!...

— Gene de halinden şikâyet mi ediyorsun?

Boniface bir kere daha iç geçirdi:

— Nasıl etmem?.. Bu sabahtan beri hiçbir şey yok!...

Dua

Amerika Birleşik Devletlerinin güney eyaletlerinde, sakinlerinin taassubuyla tanınmış bir kasabada, bakkal Jim dükkânını kapatıyordu. Kepenkleri iyice indirip, kilitlerini kontrol ettikten sonra, çırağına seslendi:

— Johnny süte su karıştırdın mı?

— Evet patron!

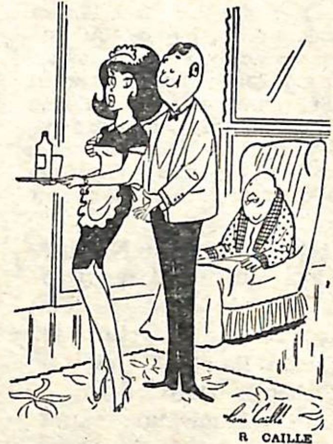
— Pudra şekerine kâfi miktarda alçı koydun mu?

— Evet!

— Viskinin içine ispirto ilâve etmeyi unutmadın ya?...

— Hayır, hepsi tamam.

— Öyleyse gel, akşam duamızı yapalım!..

— Bu seferki beyefendi için!..

dın köle olmaktan kurtulamıyor bir türlü... Niçin?... Kendisini daima göz hapsinde tutan birine hesap vermeğe mecbur da onun için...» diye kızıl saçlı dilber devam ediyordu. «Bitmez tükenmez sualler: «Ne düşünüyorsun?... Niye geç kaldın?... Kocan ne vakit dönüyor?... Geceleri ayrı mı yatıyorsunuz beraber mi?... Niye ayrı, neden beraber?... Tabii, kocan değil mi mâni olamazsın ki... Canı nasıl isterse, aklına nasıl eserse öyle yapacaktır...» Bunlara teker teker cevap vermektense «Merak etme kocamın bir metresi var» şeklinde bir yalan uyduruvermekten başka çare yok. Bazı geri memleketlerde karısının sevgilisini öldüren erkeklere sık sık rastlanıyor. Buna mukabil ileri memleketlerde durum tamamiyle tersine. Kadının sevgilisi kocayı öldürüyor... Sayın doktor, bir ameliyat yaparmışçasına kabuğundan ustalıkla sıyırdığınız o istiridyeyi bana lütfeder misiniz?...»

Doktorun uzattığı istiridyeyi zarif bir hareketle dudaklarının arasına götürmüştü. Yavaş yavaş çiğnedi, yuttu. Tadını çıkarmak istiyormuş gibi bir an gözlerini kapadı. Konuyu, sıkı bir düğümle bağlamanın zamanı da gelmişti:

— «Netice şu... Bir defacık olsun yalan söylemek mecburiyetinde kalmaksızın huzur ve sükûn içinde yaşamak istiyen kadınların...»

Yalnız su içen ve hiç konuşmayan adam cümlenin ucunu yakalamıştı. Şöyle dedi:

— «Sevgiliden vazgeçmeleri şart...»

Kızıl saçlı kadın gülüyordu. Yalnız sesiyle, dudakları ile ve çehre hatları ile değil... göğsünün uçları ile de:

— «Hayır efendim... kocadan vazgeçmeleri şart...»

Çeviren:
Adnan Tahir

Dünden BUGÜNE

DERLEYEN: Kudret Sinan

Eski Türk Mizahı

Gazeteciliğin şanındandır

İkinci Meşrutiyet sonrası mizah dergilerinden (Cadaloz), ilk sayısında kendisini şöyle tanıtıyor:

«Cadaloz — Sizi gidi maşa bacaklı züppeler siziiii!.. Sizi gidi kaynana sopası önünden kaçmış gelin suratlı yumurcaklar siziii!.. Kendinizi dev aynasında görüp, meydanı boş bulup elin etlisine sütlüsüne karışmağa başlarsınız haaa!.. Durun bakalım hele, daha küpe bile girmeden sirke mi oldum sanıyorsunuz kendinizi Heeeyyyy... Cavalacoz; neredesin boyu batası?.

Cavalacoz — Lebbeyk sultanım!..

Cadaloz — Neredesin, kavanoz kafalı sarsak?

Cavalacoz — A canım, durup dururken bu kadar ağız bozukluğunu da nereden çıkardın?

Cadaloz — Tabii çıkaracağım ayol, ben artık gazeteci oldum; gazeteci olduktan sonra da doğru dürüst konuşacak değilim ya...»

Gelenler - Gidenler

Bir vakitler gazetelerde bir «Gelenler - Gidenler» sütunu bulunur; bu sütunda her gün şehre gelip şehirden giden önemli kişiler hakkında kısa bilgiler verilirdi. 1908 yılının (Afacan) adlı mizah dergisi, «Gelenler - Gidenler» sütununda şu önemli haberleri veriyor:

«Bu hafta şehrimizi teşrif eden patlıcan efendi hazretleriyle bamya bey ve karpuz ağalardan bir kısmı esnafta kalmış, bir kısmı mide limanına gitmişlerdir... Üzüm, incir, şeftali hanımlarla Mustafa Bey Zade Armut Bey de gelmişlerse de, bu asilzadeler şimdilik kibar konakları ile lüks lokantalarda ikameti tercih etmektedirler... Soğan Ağa, Hacı Fasulya, domates dayı ve maydanoz abla, bir müddettir halk arasında dolaşıp onlarla haşir neşir olmaktadırlar.»

Hattı Hümayun Nedir?

İkinci Meşrutiyet devri mizah gazetelerinden (Mir'atı Âlem) de, meşrutiyetin yeniden ilânı ile ilgili haberler verilirken, şöyle deniliyor:

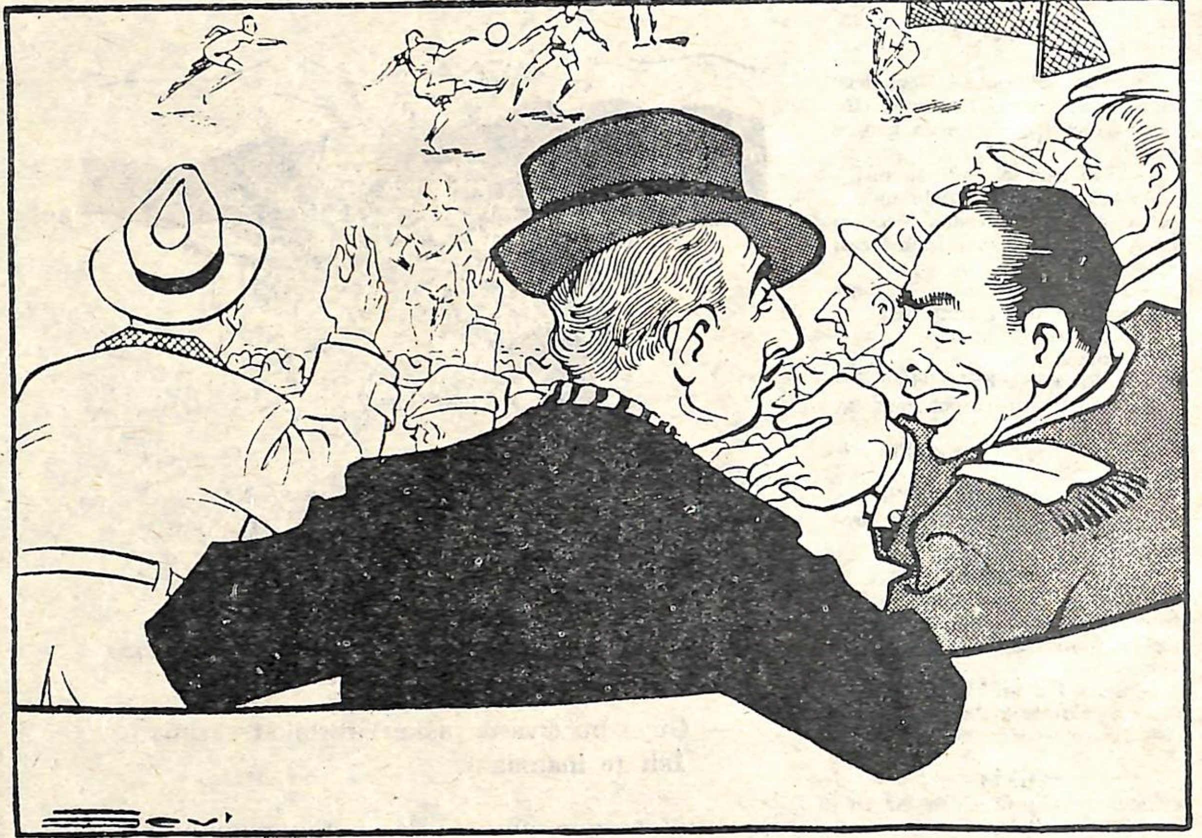
«Hattı Hümayun okunuyor, herkes dikkatle ve sessizlikle dinliyordu. Bu arada yanyana duran iki kişiden biri ötekine:

— Yahu; Hattı Hümayun, hattı hümayun diye bir sözdür söylenip duruyor. Allahaşkına anlatsana bana, şu hattı hümayun nedir?.

Diye sordu. Öteki ciddiyetle ve bilgiç bilgiç cevap verdi:

— Hattı hümayun ne demek olur mu? Bundan sonra gâvurlara gâvur demiyeceğiz işte o kadar..»

Gazetelerden: Fenerliler, Yunan takımına beş gol attılar..

— Zavallı Yunanlılar.. Beş gol yediler!
— Elbet yerler.. Açlık bu!

[Yirmi yıl önceki Akbaba kolleksiyonundan]

Tarihte Mizah

Hem de yirmiüç tane

Abdülâziz ve Abdülhamid devirlerinde Selânik, İzmir, Beyrut... gibi büyük şehirlerde yabancı uyruklu, özellikle Avrupalı kişiler pek çok olduğu için, devlet bu çeşit şehirlerde «Umur-ı Ecnebiye Müdürlüğü» adlı bir memurluk kurmuştu. Umur-ı Ecnebiye Müdürlüğü'nün görevi, bu kişilerle devlet ve hükûmet arasındaki işleri yönetmekti.

İkinci Abdülhamid zamanında Selânik Umur-ı Ecnebiye Müdürü Yusuf Efendi isminde bir adamdı. Yusuf Efendi, gösterişe, hele rütbe ve nişanlara çok düşkündü. Bir süre önce Kudüs'te bulunurken, hem orayı sık sık gezen yabancı devlet büyüklerinden, hem de hükûmetten epeyi nişanlar, madalyalar almıştı. En büyük mutluluğu eşine dostuna sık sık bunları göstermek, resmi günlerde göğsünü bunlarla doldurmaktı.

Bir gün Selânik'te Yusuf Efendiye göre pek önemli bir olay oldu. Şehrin ünlü tacirlerinden İngiliz uyruklu Alfred Abot'a, padişah tarafından, Üçüncü Nişanı Osmani verildi. Yusuf Efendi, bu çok önemli haberi alınca Mr. Abot'un evine koştu. Hararetle onu tebrike koyuldu. Oysa ki Mr. Abot'un öyle nişanla, rütbeyle fazla ilgisi yoktu. Yusuf Efendi'nin tebriklerini, iki gün önce doğan çocuğu için sanıyordu. Teşekkür ettikten sonra ona:

«— İnşallah sizin de vardır; yoksa Allah size de nasip etsin.» Dedi. Yusuf Efendi'ninse çocuktan haberi yoktu; dostunu nişanlardan söz ediyor sandığı için, gururlanarak cevap verdi:

«— Olmaz olur mu efendim? Tabiî var. Hem de yirmi üç tane..»

Alfred Abot'un gözleri fal taşı gibi açılmıştı:

«— Ne diyorsunuz? Yirmi üç tane mi? Demeyin Allah aşkına?.»

«— Vallahi yirmi üç tane.. Ben, Selânik'e gelmeden önce uzun süre Kudüs'te bulunmuştum. Oraya yabancı devlet büyükleri sık sık gelirler. Çoğunu bu adamların sayesinde elde ettim.»

Bu açıklama karşısında Mr. Alfred Abot, şaşkınlıktan ve nefretten çılgına dönmüştü. Bu ahlâksız adamı evinden nasıl kovacağını düşünüp kaşını gözünü oynatırken mesele biraz sonra anlaşıldı. Sayılar doğruydu ama konular ayrıydı. Bu sefer kaş göz oynatmak sırası Yusuf Efendiye gelmişti.

Eski Şiirde Mizah

Bilimsel Şiirler

On dokuzuncu yüzyıl sonlarında, bir ara, şiire bilimsel bir nitelik katma akımı başgöstermişti. Bu akımın Türkiye'deki öncüsü Beşir Fuad Beydi. Bu akımın etkisi altında yazılmış şiirlerden, birer beytlik iki örnek sunuyoruz. Bu örneklerden biri dil öğrenimi, öteki kimya konusundadır.

İçtiğin âlâ suyu terkip eden ecza nedir?
İdrojenle oksijendir, oksijenle idrojen...

* * *

Aşk amurdur, fer demirdir, er hava;
Monşer azizim demektir, bonjur ise merhaba...

Özdeyişlerde mizah:

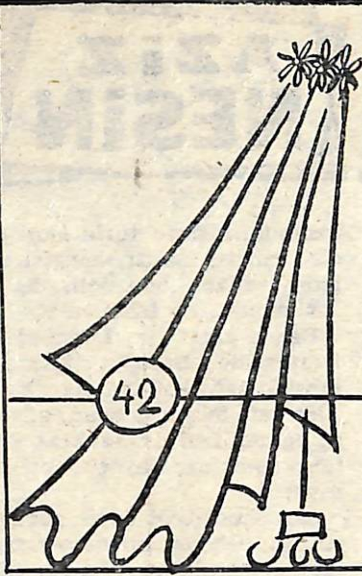
Dünyada pek az kimse yaşlanmasını bilir. — Laroşfuko —

Burada, bir insan olarak doğup bir bakkal olarak ölen biri yatıyor. — A. Austin'in mezar taşı —

Pek cimri bir adamdı, Timmi Viyattı adı;

SATILIK GELİN ESVABI

YAZAN - ADNAN TAHİR
ÇİZEN - TURHAN SELÇUK

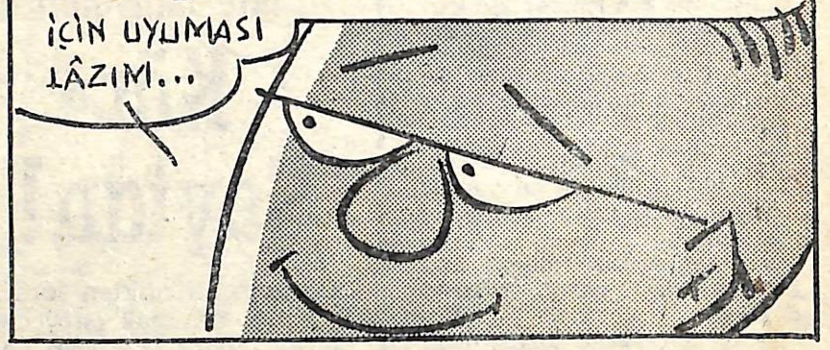

BİR MİRASÇI ARANIYOR! AZİZ NESİN

— 35 —

Yırtık Leylâ, kızı iğfal eden adamın geldiğini öğrenince, bu parmaklarının arasına birkaç jilet sıkıştırmış. Adam dışarı çıkınca, herifin neresi gelirse veretmiş jileti... Adamı parça parça doğruyor. Beyim, adamdan bir kan fışkırıyor, bir kan fışkırıyor, bu bizim bahçe hep kan gölü oldu. Belki yirmi erkek varız, adamı Yırtık Leylâ'nın elinden kurtaramıyoruz. O koca herif, jiletleri yedikçe öküzler gibi böğürüyor, fakat kadının pençesinden kurtulamıyor ki... O yana kaçıyor, Yırtık Leylâ tepesinde; bu yana fırlıyor, Yırtık Leylâ ensesinde... Adamı pırasa gibi doğruyor canım... Yırtık Leylâ, hiç sesini çıkarmadan, büyük bir dikkatle işini görmede, adam kesmiyor da, sanki bir evkadını mutbakta havuç doğruyor. Beyim, ben diyeyim yarım saat, siz deyin bir saat... Adamı kurtaramadık elinden. Doktorlar, hademeler, polisler, hep uğraşıyoruz. Allah tarafından o Yırtık Leylâ'ya bir kuvvet gelmiş ki dev kuvveti, ayırmaya gelenleri elininn tersiyle bir itti miydi, beş adım öte savuruyor... Canavar olmuş Yırtık Leylâ...

Adamı gözgöre boğazlıyor yahu... Salhanede sığır boğazlar gibi boğazlıyor. Neyse beyim, adamı dışarı aşırtıp kapıyı kapadık da, kurtardık. Adamı cankurtaranla alıp götürdüler. Bilmem, öldü mü, kaldı mı... Ama sağ kaldıysa da artık ondan hayır gelmez, yarım kalmıştır.

Yırtık Leylâ'nın eli, yüzü, gözü, üstübaşı kan içinde... Şu karşıki duvarın dibine çöktü, derinden bir,

— Ooooh, çektikten sonra, işte şimdi intikamımı aldım... dedi.

Bana öyle geldi ki, sanki kendisini iğfal edip de bu yollara düşüren herifi kesip doğramış gibi rahatladı.

Bir zaan sustu. Nöbetçi doktorlarla arası iyiydi. Nöbetçi doktor,

— İyi mi yaptın Leylâ, dedi, başın derde girecek...

Bunun üzerine beyim, Leylâ'yı bir gülme tutsun...

— Ben zaten ölmüşüm, dedi doktora, belâdan korkan kim?

Sinirli sinirli gülüyor, katıla katıla... Güldü güldü...

Doktor,

-- Hiç ellmeyin, bırakın kendi haline... dedi.

Bir zaman güldükten sonra, bu sefer ağlamaya başladı. Alıp koşuğa götürdüler.

İşte Yırtık Leylâ'yı son görüşüm bu oldu. Bir daha da buraya hiç gelmedi. Bilmem, o işten dolayı hapse mi attılar, ne oldu...

Buyrun Melâhat Hanım... Sordunuz mu? Ne diyorlar? Nerdeymiş? Bilen yok mu? Tanıyorlarmış ama, demek şimdi nerde olduğunu bir bilen çıkmadı... Yaaa... Uzun zamandır ortalarda görünmüyormuş demek... Çalışmıyormuş... Pekiy Melâhat Hanım, teşekkür ederim. Gidebilir siniz...

Çok yazık... Koğuşlardaki kadınlardan da nerde olduğunu bilen yok... Vah vah... Üzüldüm... Nerde bulabilirsiniz acaba? Valla beyim, ne diyeyim, kimbilir belki de ölmüştür... Kurtulmuştur zavallı...

Güle güle efendim... Güle güle... Hiçbir şey değil, ne olacak, vazifemiz beyim. Güle güle...

MİS KAMEPA'NIN GÖBEĞİ, KOPÇA KOPARAN, LÂSTİK SÖKEN, FERMUAR PARALAYAN, DANSÖZ KEKLİK

Bilmez olur muyum, bilmez olur muyum hiç... Hem de iyisini bilirim, gayetle iyi tanırım... Yok canım, ne Betül'ü?.. Evet, Betül ya, onun piyasadaki asıl ismi Gülcan Keklik'ti. Betül dedin mi, kimse tanımaz... Onun icin sen bulamıyorsun oğlum; dansöz Gülcan Keklik diye arıyacaksın... Hoş, aradan seneler geçti, şimdi kimbilir nerelerdedir ya... Onu, sen en iyisi bar sahiplerine, paviyonculara, gazinoculara filân soracaksın. Bilse bilse gene ancak onlar bilir. Ama Betül diye ararsan, nafile, bulamazsın... Ben de onun Betül olduğunu bir tesadüfle öğrendim. Malûm ya, bu dansöz kısmının seksen türlü ismi vardır, hangisi esastır, hangisi sahtedir, vallahi onu polis de, ahlâk zabıtası da bilemez.

Ben o zamanlar, İstanbul Belediyesinde Beyoğlu kısmında tahsilât şefiydim. Ne demek tahsilât şefi biliyor musun, gözünü aç oğlum, kral demek kral... Yani, o zamanlar Beyoğlu'nun kralıyım.

Sen şimdi beni böyle görüyorsun ya, heheeey, bir de o zamanlar görecektin ki... Allah bilir, sen o zaman ananın karnına bile düşmemiştin daha... Beyoğlu semti kâmilen benden sorulurdu. Sen şimdi bu halime bakma, bana Beyoğlu'nda açılmadık kapı yoktu.

Yaaa, delikanlı... Sonradan sol tarafıma nüzül indi de, işte böyle kaldım. Allaha şükür, beterin beteri var, demişler. Sağ tarafıma nüzül inseymiş, konuşamazmışım da... Hamdolsun, konuşuyorum. Biz yaşta insanların belinden kuvvet çekilir, bütün kuvvetleri dilinde toplanır. Allah göstermesin, bir de konuşamadın mı, öl daha iyi...

İsteseydim o zaman, vallahi hanlar, apartımanlar dikerdim. Ama yapmadım, Allah biliyor ya, namusum dairesinde çalıştım. Benden önceki tahsilât şefi, Belediye'ye bir, kendine üç hisse ayırırmış... Çok namussuzluk! Ulan, Allah'tan kork, yolsuzluğun bile bir hududu vardır yahu... Allah şahidim, ben öyle yapmadım... Bir bana, bir belediyeye, bir bana, bir belediyeye... Benimkisi, al sana, al bana, bu bana, bu sana... Bende yalan yok oğlum... Hepsini alırsan, Belediye batar yahu... Belediye batınca da, sen de batarsın... O zaman tahsilât şefliği kalır mı? Belediye olmayınca, kimden neyi tahsil edeceksin? Bizim bazı arkadaşlar, arkalarından söylemek gibi olmasın ama, gayet gaddardır. Olmaz! Biraz da Belediye'yi düşüneceksin ki, o da seni düşünsün... Hem efendim, para neyine lâzım? Her kapı açık diyorum oğlum; ye, iç, eğlen, giyin, kuşan, gez, toz... Ulan, daha Allahtan belânı mı istersin? Para başka neyine lâzım, mezarına mı götüreceksin...

Bakma sen benim Darülâcezeye düştüğüme. Ben burda kendi paramla bakılıyorum. Emekli maaşım var, biraz da mülküm vardı; hepsini Darülâcezeye bıraktım... Yaa... Şimdi hâtıralarımla başbaşa yaşıyorum. Bunca yıl, memlekete, vatana hizmet ettim, hepsi helâl olsun. Hiçbir vatandaş benden tacizlik getirmemiştir. Hiçbir şikâyete uğramadım. Çünkü herkese mülâyim davranırdım, her vatandaşa muamelem usulü dairesindeydi.

O zamanlar, bir komser Recep Bey vardı, gayetle iyi arkadaşım. Biz, hep onunla gezer tozardık. Komser Recep de, hani bir komser Recep ki, Allah Allah, Beyoğlu'nda yürürken, vallahi korkudan kaldırım taşları bile titrerdi. Biz o zamanlar, delikanlıyız, senden az daha kabacayız... Her gece, barlarda eğleniyoruz. En çok devam ettiğimiz de Kordon Ruj denilen bar ki, Türkçesi galiba Kırmızı Uçkur demekmiş. Her neyse, benim Almancam zayıftır, onun için mânasını pek iyi bilemiyorum. Kordon Ruj'un sahibinin daha biriki barı, gazinosu var, Kürt Zeyno derler ki, sizden iyi olmasın, herif gayetle açıkgöz, candan bi arkadaş... Doğrusunu istersen, gayet yüksek seviyede bir... Nasıl söylemeli, pezevenk desem, hiç yakışık almaz, muhabbet tellâllığı da münasip değil... Hani «Keyif pezevengi» derler ya, işte onlardan... Fakat, herifin seviyesi yüksek, her işini yaparken, karıncanın bile belini incitmeden, nezaket dairesinde yapıyor.

(Devamı var)

İşte dünyanın en güzel romanı:

Kör Şeytan!

Okuyup bitirdikten sonra tekrar okumak isteyeceğiniz büyük heyecan romanı!

Karton kapak, beş renkli kuşe gömlek, iplik dikiş. Fiatı 5 lira

Dağıtma merkezi: BATEŞ — İSTANBUL

Bu romanlar:

Her ayın 1 inci ve 15 inci günleri satışa çıkacaktır.

İkinci Kitap:

Gel Evlenelim

15 Eylül salı günü bütün kitapçılarda...

Akbaba Yayınevi Sunar

(AK: 177)

ENGEL

Anton Çehof'dan
Ergin Ortaç

TREN yeni hareket etmişti... Lüks kompartımanın vişneçürüğü kadife koltuğunda, harikulâde güzel bir kadın bacak bacak üstüne atmış oturuyordu. Genç kadın sakin görünmeğe çalışmasına rağmen, elindeki yelpazeyi durmadan açıp kapamasından ve sık sık nefes alırken göğsünün üzerindeki elmas broşun inip kalkmasından heyecanlı olduğunu gizliyemiyordu. Bu güzel kadının kompartmanında bir de genç gazeteci bulunuyordu. Sosyete haberleri yazan genç gazeteci, karşısındaki bu güzel, eksantrik kadını hiç gözünü kırpmadan tetkik ediyor, onun karakterini, ruhunu okumağa çalışıyordu.

Aradan bir müddet geçtikten sonra gazeteci emin bir sesle:

— Sizi çok iyi anlıyorum, dedi... Sadece karşılaştığınız güçlüklerle değil, kendinizle de mücadele ediyorsunuz aynı zamanda. Biliyorum bu o kadar kolay olmuyor sizin için, ama cesaretinizi kaybetmeyin, muvaffak olacaksınız... Buna en az benim kadar siz de inanmalısınız.

Genç kadının dudaklarında hafif bir tebessüm belirmişti...

— Ah, Mösyö Volodya, dedi, ben de sizin kadar iyimser olabilseydim keşke! Şimdi zengin olmama rağmen son derece bedbahtım. Sizden ricam, yazılarınızla bütün dünyaya yayınız... Okuyucularınız ruhumun nasıl sıkıldığını, benim ne kadar zavallı bir kadın olduğumu öğrensinler. Bakın, sizinle henüz bir saat evvel tanışmamıza rağmen, ne kadar iyi ve çabuk anlaştık. Fakat bu, her zaman aynı...

— Evet madam sizi dinliyorum... Lütfen devam ediniz...

— Pekiy Mösyö Volodya, öyleyse hayatımı başından anlatayım size...

Fakir bir ailenin kızıydım... Babam ekmek parası kazanabilmek için sabahtan akşama kadar çırpınıp dururdu... Senelerce buna dayandı. Fakat hayat şartlarının hergün biraz daha ağırlaşması karşısında, babamın gittikçe ezildiğini görüyorduk hepimiz. Sonunda daha fazla dayanamadı... Bütün bu güçlüklerden sıyrılmak, onları unutmak için kendini içkiye verdi. Bu durumda bütün işler annemin üzerine yığılıyordu. Zavallı anneciğim!.. Ah, lütfen daha fazla anlattırmayın bana... O günleri hatırlamak bile çok zoruma geliyor.

Bana gelince.. çocukluğumda geçen karanlık günler, genç kızlığımdaki ilk aşkım ve hayâlarımdan sonra, kararsızlık içinde çırpınışım, hayata, çevreme ve kendime karşı itimatsızlıkla mücadelem gelir kısacası.

Ah, dostum Volodya!.. Siz gazeteciler kadınları çok iyi tanırsınız, bu bakımdan beni çok iyi anlamanız lâzım, öyle değil mi?.. Hayatta en büyük arzum, rahata kavuşup bir insan gibi yaşamaktı. Evet bir insan gibi yaşamak!

Güzel kadının bu sözleri üzerine gazeteci hafifçe yerinden doğruldu, genç kadının elini öperken...

— «Harikulâde bir insansınız!..» diye kekeledi ve devam etti:

— Şunu da belirtmek isterim ki... Son derece teshir edici, şahane bir kadın olmanıza rağmen güzelliğinizden istiafde edip öpmüyorum sizi... İnsanlığın verdiği keder ve acıdan dolayı öpüyorum. Raskalnikowu hatırlar mısınız bilmem?.. O da tıpkı bu tarzda öperdi!

Gazetecinin sözleri genç kadının çok hoşuna gitmişti...

— «Ah Volodya ah!..» diye içini çektikten sonra hayatını anlatmağa devam etti:

— Mütevazı bir insan olmak istemiyordum... İçimde ihtişama karşı sonsuz bir arzu vardı. Zengin olup rahata kavuşmak istiyordum. İşte bu sırada, yaşlı bir zenginle tanıştım. Zengin olup ihtişama kavuşma için gençliğimden feragat ediyordum. Anlıyorsunuz ya?.. Kendimi feda ediyordum yani!.. Tabii bu arada ailemin de durumunu düzeltiyor, rahata kavuşturuyordum onları. Ama ben ıstırap çekiyordum. Yaşlı zenginin kolları arasında olmaktan iğreniyordum. Her şeye rağmen bu işkenceli hayata dayanmağa çalışıyor, sabırla bekliyordum... Evet, dört gözle yaşlı zenginin ölmesini bekliyordum. O öldükten sonra hasretini çektiğim hayata, gençliğime kavuşacak, âşıklarımla kaybettiğim günlerin acısını çıkaracaktım.

Genç kadının gözleri yaşarmıştı... Yelpazesini sinirli sinirli bir iki defa açıp kapattıktan sonra hüzünlü bir tavırla devam etti:

— Nihayet kavuşmuştum o güne... Yaşlı zengin servetinin bir kısmını bana bırakmıştı ölürken. Artık bir kuş kadar serbesttim, öyle değil mi Volodya?.. Benim için yepyeni bir hayat başlıyor, âşıklarım beni bekliyor, saadet kapımı çalıyordu. Ama ben, bir türlü kapıyı açamıyordum. Öyle kötü, iğrenç bir dünyada yaşıyoruz ki, her şey o kadar çirkin ki!.. Ah Volodya, bedbahtım.. Eskisinden daha bedbaht!.. Karşıma bir engel çıktı... Şimdi tekrar saadetin benden uzaklaştığını hissediyorum... Fakat engeli bir türlü aşamıyorum ki!.. Ah Volodya ne kadar ıstırap çekiyorum bir bilseniz!

— Sevgili madam, neden ıstırap çekiyorsunuz, karşınıza çıkan engel nedir?.. Yalvarırım söyleyin, nedir?

Genç kadın yelpazesiyle yüzünü örterken, şöyle cevap veriyordu yavaşça:

— Yine bir yaşlı zengin!..

«Nişanlı kızlar için kocaları memnun etme okulu açılacak.» —Gazeteler—

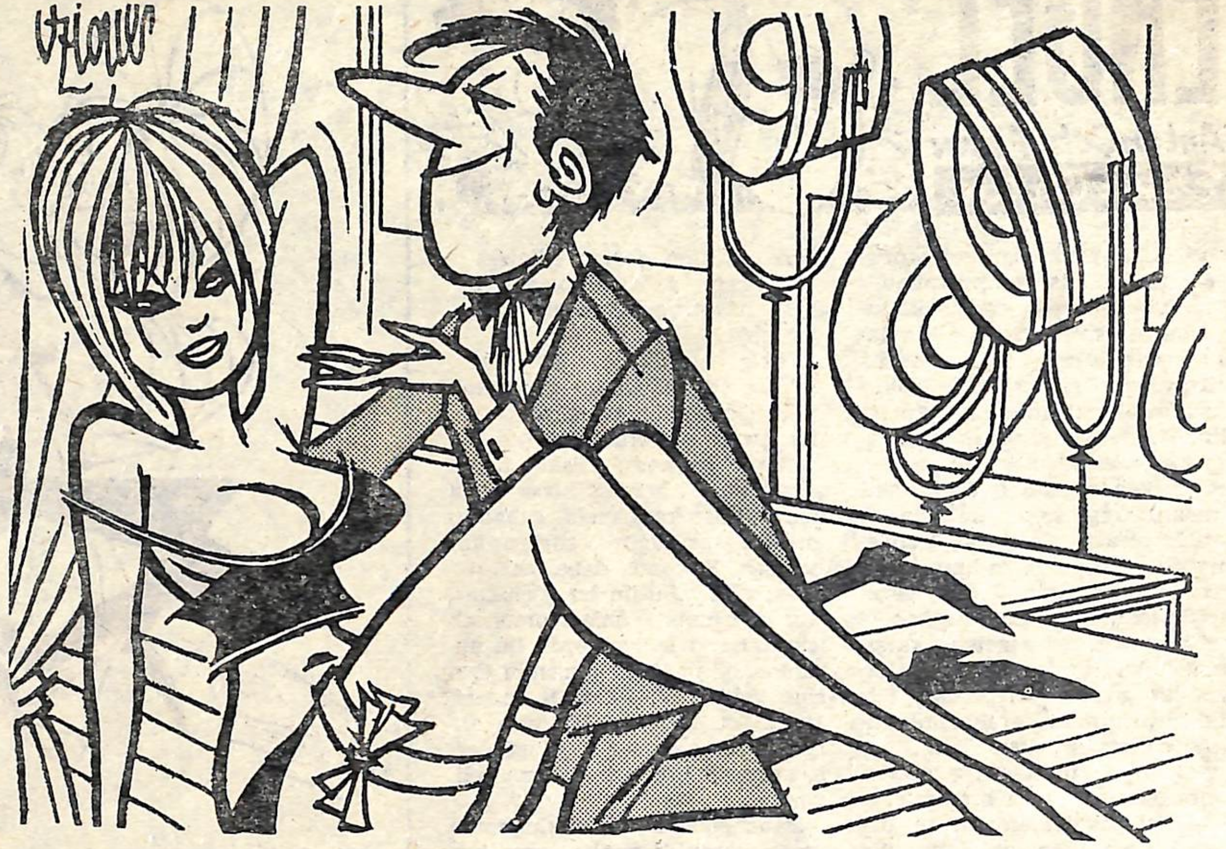
Kız — Hadi n'olursun «memnun oldum» deyiver de sınıfta kalmayım!

Irza tecavüzler çoğaldı. — Gazeteler —

— İmdaaat!..

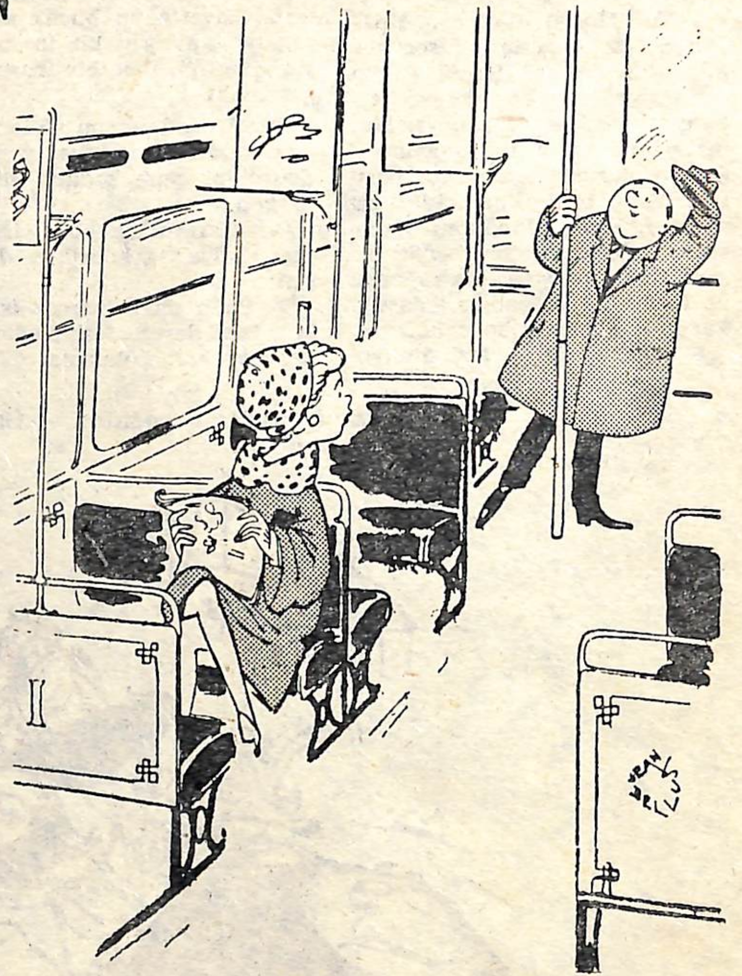
Dünya Karikatürleri

-BUGECE EVE GEL DE ÇEVİRECEĞİMİZ AŞK SAHNESİNİN PROVASINI YAPALIM!..

-LULA, BU MEKTUP OĞLUMA VERİLECEK..
ŞÖYLE GÖRECEĞİ BİR YERE KOY..
-PEKİ EFENDİM, YASTIĞIMIN ÜSTÜNE KOYARIM!..

-HANGİ DURAKTA İNECEĞİNİZİ SORABİLİR MİYİM BAYAN?..

Dünya Polis Romanlarından Bir Şaheser:

GEL EVLENELİM

● **Akbaba yayınevi, bugün, polis romanları serisinden ikinci kitabı da okuyucularına, beğeneceklerinden emin olarak, iftiharla takdim ediyor:**

Gel Evlenelim

● Dünya dilleri binlerce polisiye romanla doludur. Ama bunların hepsi, okuyucunun heyecan ihtiyacını karşılamaya, merakını uyandırmaya, zevkini doyurmaya yetmez.

● Akbaba yayınevi, bu yolda büyük tecrübelere sahip, en kudretli yazarların, yüzlerce kitap arasından titizlikle seçtikleri eserleri sizlere takdim etmektedir.

● Gel Evlenelim, her sayfasını: **«Acaba öbür sayfada ne olacak?»** diye merakla, heyecanla ve zevkle çevireceğiniz, üstün güzellikte, eşi az bulunur bir aşk, macera romanıdır.

● Gülten Suveren'in pırıl pırıl Türkçesi ile dilimize çevrilen bu roman da, tıpkı bundan önce takdim ettiğimiz birinci kitap «Kör Şeytan» çapındadır: Tertemiz bir baskı, karton kapak, beş renkli kuşe gömlek ve iplik dikiş.

● **Üç yanından kesilmiş olarak okuyucularımıza tertemiz bir şekilde sunulan bu kitapların, iplik dikiş sayesinde yaprakları rahat rahat açılır ve dağılıp dökülmez.**

● Her ayın birinde ve onbeşinde, gün şaşmadan satışa çıkacak olan bu kitaplar, sizi dinlendirecek en iyi arkadaş ve kitaplığınız için en güzel süs olacaktır.

Üçüncü kitap:

Vahşi Gelin

1 Ekim, Perşembe günü bütün kitapçılarda sizi bekliyecektir.
Her kitap 5 liradır.
**Umum dağıtma merkezi:
BATEŞ Bayilik Teşkilâtı,
İstanbul.**

(AK—177)

"BASIN İLÂN KURUMU"

Genel Müdürlük
Cağaloğlu, Türk Ocağı Caddesi No. 1
İstanbul
Telefon : 22 43 84 - 22 43 85
Telgraf Adresi : BASIN KURUMU

ŞUBELER	DIŞ MUHABİRLER	
İstanbul	A.B.D.	İsveç
Ankara	Almanya (Federal)	İsviçre
İzmir	Almanya	İtalya
Adana	Avusturya	Japonya
Bursa	Avustralya	Lübnan
Diyarbakır	Belçika	Macaristan
Erzurum	Bulgaristan	Norveç
Eskişehir	Çekoslovakya	Pakistan
Konya	Danimarka	Polonya
Zonguldak	Fransa	Portekiz
	Hollanda	Romanya
	İngiltere	Yugoslavya
	İspanya	Yunanistan
	İsrail	

(Basın: 15951—178)

Meşhurlar Nasıl Dinlenir?

Büyük devlet adamları, büyük sanatçılar nasıl dinlenirler, bilir misiniz?

Churchill, şöyle diyor:

«Ben, yorgunluğumu üç şeyle dinlendiririm: Ya resim yaparak, ya balık tutarak, ya polis romanı okuyarak...»

«Elime fırçayı aldım mı, bütün dikkatim renklerdedir. Oltayı denize attım mı, gözlerim sulara dalar gider. Bir polis romanına başladım mı, kafamda hiçbir düşünce kalmaz, yalnız romanın kahramanları yaşar...»

Akbaba Yayınevi

Sizlere dünyanın en güzel polis romanlarını, aşk ve macera romanlarını takdim ediyor: En usta kalemlere çevirterek ve en güzel şekilde bastırarak...

Birinci kitap :

Kör Şeytan

Eylül başında satışa çıkan kitap, ayın satış rekorunu kırmıştır.

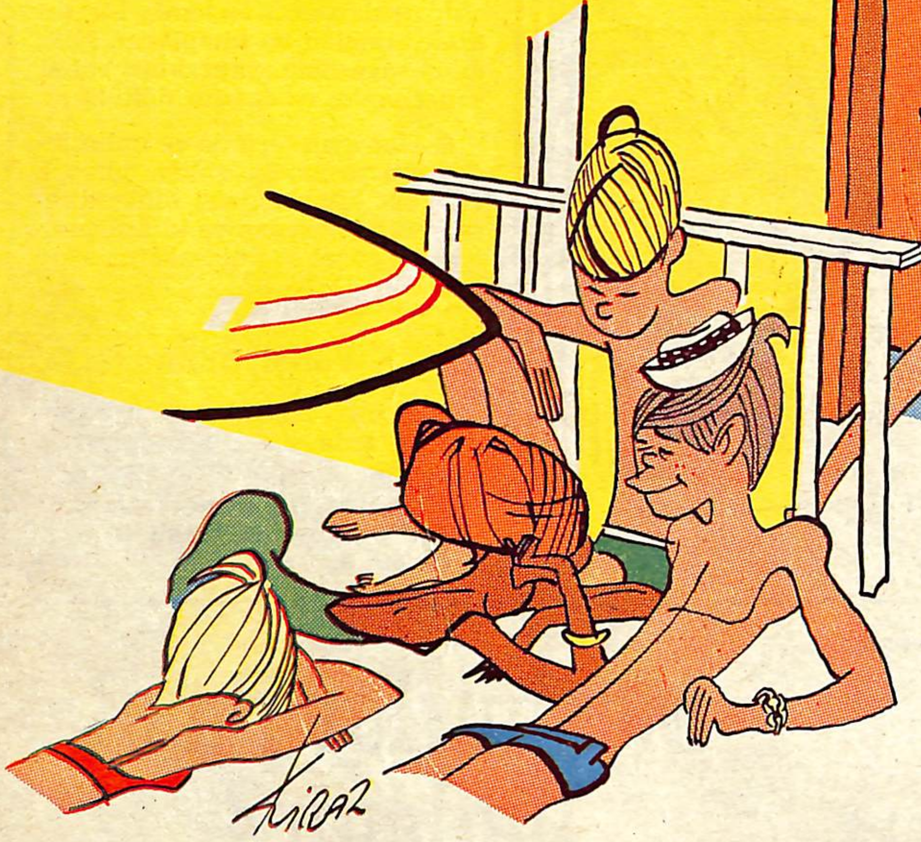
İkinci kitap :

Gel Evlenelim

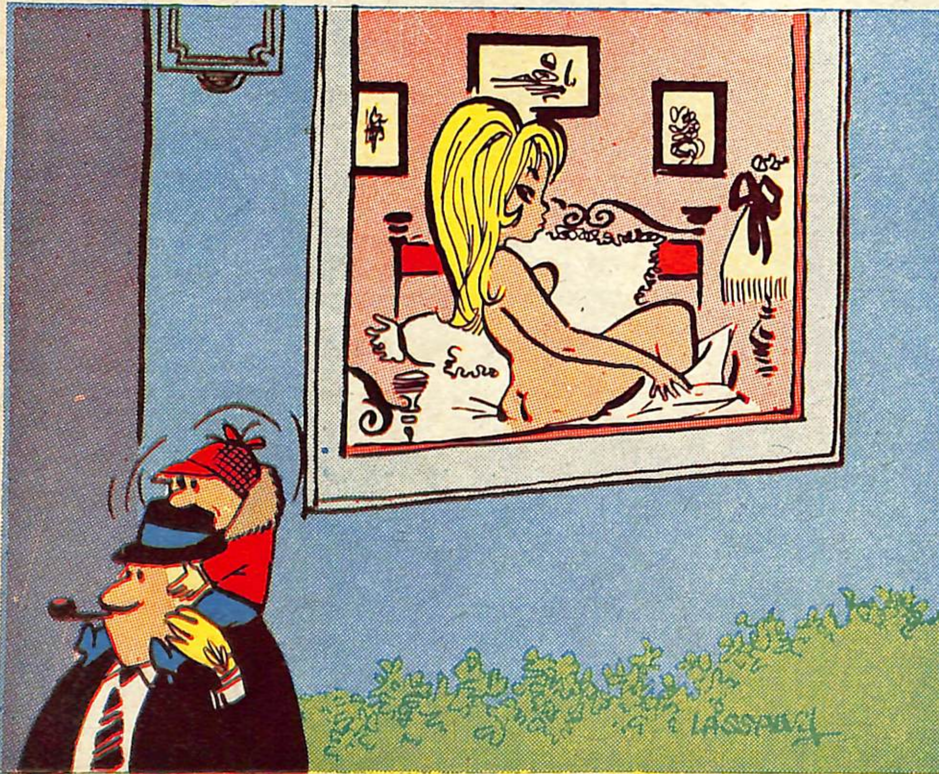
Bugün satışa çıktı. Bütün kitapçılarda sizi bekliyor. Her kitap 5 liradır.
Umum dağıtma merkezi: BATEŞ Bayilik Teşkilâtı

(AK—179)

Akbaba

-BU SENİNKİ Mİ? E BENİMKİ HANGİSİYDİ?..

-BABACIĞIM, BU GECE BENİ OMZUNDA TAŞIDIĞIN İÇİN SANA NASIL TEŞEKKÜR EDEYİM, BİLMEM...

-NE TUHAF, SİZ İÇİYORSUNUZ, BEN SARHOŞ OLUYORUM...